

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. juuni 2018
(OR. en)

10153/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0248 (COD)

JAI 651
FRONT 174
ASIM 77
MIGR 85
CADREFIN 112
IA 209
CODEC 1082

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. juuni 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 471 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 471 final.

Lisatud: COM(2018) 471 final

Strasbourg, 12.6.2018
COM(2018) 471 final

2018/0248 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

2015.–2016. aasta suurte rändevoogude ajal aitas ELi rahaline ja tehniline abi liikmesriikidel varjupaiga, rände ja välispiiride valdkonna probleemidega paremini toime tulla. Liidu eelarvel on seega olnud määrav tähtsus toetamaks varjupaigataotlejate ja rändajate voogude haldamist, suurendamaks otsingu- ja päästevõimekust Euroopasse jõuda proovijate elude päästmiseks, haldamaks tulemuslikult tagasisaatmisi ning võtmaks muid meetmeid, millega on vaja reageerida Euroopa rände tegevuskavas kirjeldatud koordineeritud viisil.

ELi eelarve on samuti oluline rahastamaks ühiseid meetmeid liidu välispiiride tõhusaks kontrollimiseks ja valvamiseks eesmärgiga kompenseerida sisepiirikontrollide kaotamist. Näiteks on liidu välispiiride haldamisel astunud suur samm edasi esmase vastuvõtu keskuste loomisega ning oluliselt on tugevdatud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametit (*European Border and Coast Guard Agency – EBCGA*). Neid arengusuundumusi on ELi eelarvest täielikult toetatud.

Euroopa Ülemkogu kinnitas 2017. aasta oktoobris veel kord vajadust järgida rändehalduse terviklikku käsitust, mille eesmärk on taastada välispiirikontroll ja vähendada ebaseaduslikult saabuvate rändajate ja merel hukkunute arvu ning mis peaks põhinema kõigi liidu ja liikmesriikide kättesaadavate vahendite paindlikul ja koordineeritud kasutamisel.

Sellest tulenevalt soovitas komisjon oma 2. mai 2018 ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2021–2027 suurendada rände ja välispiiride haldamiseks ettenähtud üldist liidu eelarvet üle 2,6 korra ning suurendada seejuures ka selle valdkonna detsentraliseeritud asutustele ettenähtud eraldisi. Käesoleva ettepanekuga ei ole neile asutustele ettenähtud vahendid hõlmatud. Sellega reguleeritakse üksnes Varjupaiga- ja Rändefondi, mille 10 415 000 000 euro suurusest rahastamispaketist (jooksevhindades) toetatakse liikmesriike rände tõhusal haldamisel.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 80 on sõnaselgelt sätestatud, et Euroopa Liidu ühine poliitika varjupaiga, rände ja välispiiride valdkonnas põhineb solidaarsuse ja liikmesriikide vahelise vastutuse õiglase jagamise põhimõttel. ELi pakutav rahastamine kujutab endast konkreetset vahendit nende kahe põhimõtte elluviimiseks.

Fondiga antakse panus ELi töökindlasse, realistlikusse ja õiglasesse rändepoliitikasse, poliitikasse, mille raames tunnustatakse vastuvõtivate ühiskondade ja ELi kodanike vajadusi ning tehakse tihedat koostööd partneritega kogu maailmas. Fondi abil tagatakse, et EL jätkab oma kohustuste täitmist nende inimeste vastu, kes vajavad rahvusvahelist kaitset, hõlbustab nende inimeste tagasipöördumist, kellel ei ole õigust ELi jääda, ning toetab lahendusi, mis aitavad asendada ebaseaduslikud ja kontrollimatud rändevood turvaliste ja nõuetekohaselt hallatavate seadusliku sisserände võimalustega. Meil tuleb tegeleda ebaseaduslikku rännet põhjustavate sügavalt juurdunud probleemidega, nagu madal arengutase, demograafia, võimaluste puudumine, kliimamuutused ja ebavõrdsus. Kestlikke tulemusi annab ainult rände terviklik haldamine solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtte alusel. Selleks tuleb ELi sihtotstarbelisi rahalisi vahendeid jaotada nii, et kõige suurema surve all olevad liikmesriigid oleksid võimelised neid ähvardavate probleemidega toime tulema. Sellest saab lõppkokkuvõttes kasu kogu EL. Seetõttu võetakse komisjoni ettepanekus arvesse jõupingutusi, mida tehakse praegu Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimiseks, ja

Dublini määruse ja liidu ümberasustamisraamistiku alaste läbirääkimiste praegust seisust ning mõnda ettepaneku elementi tuleb nende läbirääkimiste lõppedes tõenäoliselt kohandada, et kajastada saavutatud tulemusi.

ELi rändehalduse edu rajaneb ka tõhusal integratsioonipoliitikal. Kolmandate riikide kodanike keskmise pikkusega ja pikemaajalist lõimimist pärast esialgset vastuvõuetappi, sealhulgas nende tööturule lõimimist aitavad oma toetuste abil hõlbustada eelkõige ühtekuuluvuspoliitika fondid ja Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+). Nende jõupingutuste täiendamiseks toetatakse fondist liikmesriikide valitsuste, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ja kodanikuühiskonna rühmituste meetmeid, millega soodustatakse kolmandate riikide kodanike lühemaajalist lõimimist vastuvõtvatesse kogukondadesse, ning vastastikust usaldust. Käesoleva ettepanekuga toetatakse ELis seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike vastuvõtmise ja varajase integreerimise meetmeid, mida kohaldatakse üldiselt integratsiooni varases etapis pärast ELi territooriumile saabumist. Samuti toetatakse sellega liikmesriike, kes arendavad horisontaalseid meetmeid, nagu suutlikkuse suurendamine, vahetused vastuvõtva ühiskonnaga, teadlikkuse suurendamise kampaaniad või liikmesriikidevaheline koostöö ja vastastikune õppimine ELi territooriumil seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike integratsiooni valdkonnas.

Fondist toetatakse rahaliselt ka tõhusat tagasisaatmispoliitikat, mis on liidu hästi juhitud rändesüsteemi oluline osa. Ühtlasi on see usaldusväärse seadusliku rände ja varjupaiga poliitika vajalik täiendus ning oluline tegur ebaseadusliku sisserände vastases võitluses.

Fondi kaudu toetatakse ja soodustatakse liikmesriikide jõupingutusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/115/EÜ¹ tulemuslikul rakendamisel, et tagada sujuvam tagasipöördumissüsteem, mis käib käsikäes nende menetluste ja normide järgimisega, mis võimaldavad Euroopal tagada tagasipöördujatele inimliku ja väärika kohtlemise ning sunnimeetmete proportsionaalse kasutamise kooskõlas põhiõiguste ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega. Jätkusuutliku tagasisaatmispoliitika huvides toetatakse fondist integreeritud ja koordineeritud tegevust tagasisaatmise haldamisel ja kolmandate riikidega nende kohustuste täitmiseks tehtavat koostööd, mille raames pakutakse neile riikidele toetust tagasipöördumiste haldamise suutlikkuse suurendamise, teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniate ning taasintegreerimise meetmete toetamise näol.

Fondi kaudu tegeletakse varjupaiga, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas püsivate vajadustega, ent samal ajal kohandatakse selle kohaldamisala, et toetada ka Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ning tulevase Euroopa Liidu Varjupaigaameti arengut ja volitusi. Nende eesmärkide saavutamiseks on ülimalt tähtis teha koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Fondist on võimalik toetada välismõõtmega meetmeid, millega täiendatakse asjaomaste välisrahastamisvahendite kaudu toetatavaid meetmeid.

Peamine eesmärk, mida ettepanekuga taotletakse, on muuta fondi haldamine võrreldes praeguse programmitöö perioodiga paindlikumaks, et kasutusele tuleks võtta ka vahendid tagamaks, et rahastamine oleks suunatud liidu prioriteetidele ja meetmetele, millel on liidu jaoks tugev lisaväärtus. Uute probleemide ja prioriteetidega tegelemiseks on tarvis uusi mehhanisme vahendite eraldamiseks eelarve jagatud, otsese ja kaudse täitmise raames.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

Rahaliste vahendite jaotamise põhimõtted on paindlikud selles osas, mis puudutab õige rakendamise viisi ja selliste teemavaldkondade kindlaksmääramist, millele tuleks vahendeid eraldada, ning nende abil säilitatakse kriitiline mass vahendeid struktuursete ja suurte mitmeaastaste investeeringute eelnevaks rahastamiseks vastavalt liikmesriikide vajadusele oma rändealdussüsteeme edasi arendada. Vahendite eraldamisel võetakse ka täielikult arvesse seda, et liikmesriigid tegutseksid täielikus kooskõlas liidu *acquis*'ga ja suunaksid oma investeeringud ELi prioriteetidele.

Liikmesriikide programmidele antavate vahendite kindlaksmääratud summa on 5 000 000 eurot ning vahendite eraldamine põhineb jaotamispõhimõtetel, mis kajastavad liikmesriikide vajadusi ja neil lasuvat survet kolmes käesoleva fondiga hõlmatud valdkonnas: varjupaik, seaduslik ränne ja integratsioon ning ebaseadusliku rände vastane võitlus, sealhulgas tagasisaatmine.

Jaotamispõhimõtetes võetakse arvesse kategooriate eri mahtu ja voogusid ning kajastatakse eri liikmesriikide iseärasusi, sest mõnele liikmesriigile võib avalduda suurem surve tagasisaatmise valdkonnas, ent teistele jälle integratsiooni valdkonnas, ning liikmesriikidele avaldub surve on kolmandate riikide kodanike vastuvõtmise eri etappides erinev. On tehtud ettepanek määrata varjupaiga valdkonna osatähtsuseks 30 %, seadusliku rände ja integratsiooni valdkonna osatähtsuseks 30 % ning ebaseadusliku rände vastase võitluse, sealhulgas tagasisaatmise valdkonna osatähtsuseks 40 %. Varjupaiga valdkonnas võiks omistada 60 %-lise osatähtsuse esmakordsetele varjupaigataotlejatele, 30 %-lise osatähtsuse rahvusvahelise kaitse staatusega isikute arvule liikmesriigis ja 10 %-lise osatähtsuse ümberasustatud inimeste arvule. Integratsiooni valdkonnas omistatakse 60 %-line osatähtsus esmakordselt väljastatud elamislubade arvule ja 40 %-line osatähtsus kolmanda riigi kodanike arvule liikmesriigis asjaomasel aastal. Ebaseadusliku rände vastase võitluse, sealhulgas tagasisaatmise valdkonnas võetakse jaotamispõhimõtetes arvesse lahkumiskorralduste arvu (50 %) ja tegelike tagasisaatmist arvu (50 %), pöörates tähelepanu ka liikmesriigi konkreetsele olukorrale.

Liikmesriikide programmidele eraldatavate vahendite osakaal on 60 % fondi rahastamispaketi kogusummast. On tehtud ettepanek anda liikmesriikidele programmitöö perioodi algul 50 % rahastamispaketist ning säilitada võimalus rahastamispaketti korrapäraselt täiendada. Üks kindel lisatoetus suurusega 10 % kogu rahastamispaketist on kavandatud perioodi keskpaigaks (vahendite jaotamise põhimõtete tehniline kohandamine vastavalt finantstulemustele: liikmesriik peaks olema esitanud maksetaotlusi vähemalt 10 % ulatuses maksekohustuste assigneeringute esialgsest summast).

Ülejäänud 40 % tuleks hallata temaatilise rahastu kaudu, mille kaudu rahastatakse korrapäraselt mitmesuguseid komisjoni rahastamisotsustes kindlaksmääratud prioriteete. See rahastu pakub fondi haldamisel paindlikkust, võimaldades eraldada vahendeid komisjoni algatusel antava tehnilise abi ja järgmiste komponentide jaoks:

- erimeetmetele antav toetus, mille raames eraldatakse lisavahendeid suure ELi lisaväärtusega sihipäraste meetmete rakendamiseks liikmesriikide programmide kaudu; selles kontekstis pööratakse eriti suurt tähelepanu tegeliku tagasisaatmise toetamisele;
- eelarve otsese ja kaudse täitmise kaudu hallatavate liidu meetmete toetamine;
- ümberasustamise toetamine ning liikmesriikide vaheline solidaarsus ja vastutuse jagamine;

- erakorraline abi ning
- Euroopa rändevõrgustiku toetamine.

Temaatilise rahastu meetmeid kavandatakse aastaste või mitmeaastaste tööprogrammide kaudu, mille komisjon on oma rakendusotsusega vastu võtnud. Rahastu abil on võimalik tegeleda uute prioriteetidega või võtta kiireloomulisi meetmeid poliitikaeesmärgi saavutamiseks sobivaimal viisil.

Fondi haldamist tuleb veelgi lihtsustada, eelkõige seeläbi, et tagatakse sidusus muude liidu fondide haldamise suhtes kohaldatavate normidega (ühtsed eeskirjad), antakse paremad suunised juhtimis- ja kontrollisüsteemide ja auditinõuete kohta ning tagatakse lihtsustatud kuluvõimaluste täielik ärakasutamine eelarve jagatud täitmise raames kohaldatavates toetuskõlblikkuse eeskirjades.

Samuti on oluline maksimeerida ELi lisaväärtus rändehalduse valdkonnas ning rakendada parandatud järelevalve- ja hindamisraamistik, et tugevdada vahendite tulemuspõhist haldamist. Selleks et toetada jõupingutusi, mida tehakse, et tagada rände haldamise terviklik käsitlus, mis põhineb liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelisel solidaarsusel ja vastutusel, ning täita eesmärk tagada liidu ühine jätkusuutlik varjupaiga- ja sisserändepoliitika, tuleks luua Varjupaiga- ja Rändefond (*Asylum and Migration Fund – AMF*), millest anda liikmesriikidele piisavaid rahalisi vahendeid.

Käesolevas õigusakti ettepanekus on kohaldamisajaks määratud 1. jaanuar 2021. Ettepanek esitatakse 27 liikmesriigile, sest 29. märtsil 2017 sai Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigilt teate tema kavatsuse kohta astuda välja Euroopa Liidust ja Euratomist Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohaselt.

• **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate õigusnormidega**

Määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond, põhineb investeringutel ja saavutustel, mille on teinud selle eelkäijad: Euroopa Pagulasfond (*European Refugee Fund – ERF*)², Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond (*European Fund for the Integration of third-country nationals – EIF*)³ ja Euroopa Tagasipöördumisfond (*European Return Fund – RF*)⁴ aastatel 2007–2013 ning määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (*Asylum, Migration and Integration Fund – AMIF*)⁵ aastatel 2014–2020.

Fond säilitab oma toetuse ELi üldisele poliitikale rände, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas, näiteks Euroopa ühise varjupaigasüsteemi (sealhulgas selle välismõõtme)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevõrgude juhtimine“ raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2004/904/EÜ (ELT L 144, 6.6.2007, lk 1).

³ Nõukogu 25. juuni 2007. aasta otsus 2007/435/EÜ, millega asutatakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevõrgude juhtimine“ raames Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond aastateks 2007–2013 (ELT L 168, 28.6.2007, lk 18).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 575/2007/EÜ, millega asutatakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevõrgude juhtimine“ raames Euroopa Tagasipöördumisfond aastateks 2008–2013 (ELT L 144, 6.6.2007, lk 45).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 516/2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 168).

tugevdamisele ja arendamisele, liikmesriikidevahelisele solidaarsusele ja vastutuse jagamisele, pidades silmas eelkõige neid liikmesriike, keda rände- ja varjupaigataotlejate vood kõige enam mõjutavad, liikmesriikidesse suunduvale seaduslikule rände, selliste ettevaatavate sisserändestrategie väljatöötamisele, milles võetakse arvesse kolmandate riikide kodanike integratsiooniprotsessi, liikmesriikide suutlikkuse suurendamisele, õiglaste ja tulemuslike tagasisaatmisstrateegiate edendamisele ning partnerluste ja koostöö arendamisele kolmandate riikidega.

ELi tugevam rändepoliitika eeldab aga seda, et kasutatakse täies ulatuses kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid. Seega on liikmesriikide töö, mida fondidest toetatakse, hulga tõhusam, kui seda täiendatakse ja toetatakse asjaomaste meetmetega, mida võtavad liidu asutused, eelkõige Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO) ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, millel on oluline roll haavatavuse kindlakstegemisel ja liikmesriikide toetamisel nende haavatavustega tegelemisel (näiteks korraldatakse ühisoperatsioone ja koolitusi ning lähetatakse eksperte).

Fond tegutseb täielikus vastastikus täiendavuses kõnealuste asutustega, mille rahalisi vahendeid on soovitatud tulevasel perioodil märkimisväärselt suurendada. Oma teatises „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardeb võimalusi“⁶ on komisjon teinud ettepaneku eraldada liidu rändevaldkonna ametitele 865 000 000 eurot (jooksevhindades). Käesolev ettepanek ei ole hõlma kõnealustele ametitele eraldatavaid rahalisi vahendeid. Neile eraldatavad rahalised vahendid määratakse kindlaks tavapärase igaaastase eelarvemenetluse raames. Lisaks sellele teeb komisjon ettepaneku eraldada 12 013 000 000 eurot (jooksevhindades), et muuta Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet täielikult toimimisvõimeliseks ja tagada sellele 10 000 piirivalveametnikust koosnev alaline korpus⁷ ning toetada hästitoimivat Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametit (eu-LISA).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Liidu rändepoliitika ja selle ühe osana Varjupaiga- ja Rändefond rajanevad **koostoimel** ja sidususel muude asjaomaste liidu tegevuspõhimõtetega, nagu piirihaldus, sisejulgeolek, sotsiaalne kaasamine ja kolmandate riikide kodanike integreerimine, ning liidu välispoliitikal, millega toetatakse kolmandaid riike.

Rände haldamise elementide paljusus nõuab liidu poliitika välis- ja siseaspektide rakendamist toetavate eri liidu rahastamisvahendite koordineeritud kasutamist. Liidu välisrahastamisvahenditel on oluline roll rände algpõhjustega tegelemisel, rahvusvahelise kaitse kättesaadavuse tagamisel, piirihalduse parandamisel, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu võitlemisel, tagasisaatmismeetmete rakendamise toetamisel ning liidu seadusliku rände poliitika juhtimisel. Ränne on seetõttu liidu välisrahastamisvahendeid käsitlevate liidu ettepanekute keskmes. Fondist toetatavaid meetmeid, mida võetakse kolmandates riikides ja nendega seoses, tuleks rakendada täielikus koostoimes, sidususes ja täiendavuses muude väljaspool liitu rakendatavate meetmetega, mida toetatakse välisrahastamisvahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga. Välismõõdet silmas pidades tuleks fondist anda

⁶ COM(2018) 321 final.

⁷ „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardeb võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“ (COM(2018) 321, 2.5.2018).

sihipärast toetust, et süvendada koostööd kolmandate riikidega ja tugevdada rändehalduse olulisemaid aspekte liidu rändepoliitika seisukohast huvi pakkuvates valdkondades.

Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) käsitlevad õigusaktid sisaldavad olulisi sätteid kolmandate riikide kodanike pikaajalise lõimimise kohta, ent käesolev fond keskendub pigem varajase lõimimise meetmetele. Ka muud programmide, nagu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja programmi „Erasmus+“ puhul on kavas rändajaid ja pagulasi käsitlevaid sätteid tugevdada. Kõiki neid rahastamisvahendeid tuleb kasutada sidusalt, et nende toetuse mõju oleks võimalikult suur.

Samuti tagatakse koostoime õiguse, õiguste ja väärtuste fondiga, mille kaudu aidatakse kaasa rände parema haldamisega seotud prioriteetide ja eesmärkide täitmisele, kaasamise edendamisele ja inimkaubanduse vastu võitlemisele. Lisaks eespool nimetatud fondidele tuleks sidusust ja koostoimet taotleda ka integreeritud piirihalduse fondi osaks oleva piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi ning Sisejulgeolekufondiga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 2 on ette nähtud, et “[l]iit moodustab oma kodanikele vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva sisepiirideta ala, kus isikute vaba liikumine on tagatud koos välispiirikontrolli, varjupaiga ja sisserändega ning kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete rakendamisega”.

Kavandatud liidu meetme õigusliku aluse võib leida Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 77 lõikes 2 sisalduvast meetmete loetelust ja artikli 79 lõike 2 punktist d, kus on esile toodud näiteks sellised meetmed nagu ühtne poliitika viisade suhtes, välispiire ületavate isikute suhtes teostatav kontroll, meetmed, mis on vajalikud välispiiride integreeritud piirivalvesüsteemi järkjärguliseks kehtestamiseks, ning võitlemine inimkaubanduse vastu.

Tähelepanu juhitakse ka ELi toimimise lepingu artiklile 80, milles on rõhutatud, et ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 2. peatükis sätestatud liidu asjaomast poliitikat ja selle rakendamist reguleeritakse solidaarsuse ning vastutuse jagamise põhimõttega, sealhulgas põhimõttega, mille kohaselt jagatakse liikmesriikide vahel õiglaselt kõnealuse poliitika finantsmõju.

Lisaks võttis komisjon 29. mail 2018 vastu ettepaneku ühissätete määruse kohta,⁸ et parandada koordineerimist ja kooskõlastada toetuse rakendamist eelarve jagatud täitmise raames, taotledes eelkõige poliitika elluviimise lihtsustamist. Nende ühissätetega on hõlmatud Varjupaiga- ja Rändefond see osa, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames.

Eelarve jagatud täitmise raames rakendatavad eri fondid taotleavad vastastikku täiendavaid eesmärke ja neid hallatakse samal viisil – seepärast on määruks (EL) .../... [ühissätete määrus] sätestatud hulk ühiseid põhimõtteid, nagu partnerlus. Kõnealune määrus sisaldab ka strateegilise planeerimise ja programmitöö elemente, sealhulgas sätteid iga liikmesriigiga sõlmitava partnerluslepingu kohta, ning ühist lähenemisviisi fondide tulemuskesksusele. Seega sisaldab see rakendamistingimusi ning järelevalve, aruandluse ja hindamise korda.

⁸ Määrus (EL) .../...

Ühissätted on kehtestatud ka toetuskõlblikkuse eeskirjade, finantsjuhtimise ning juhtimis- ja kontrollikorra kohta.

Fond on avatud kolmandate riikide osalusele kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud erilepingus, milles käsitletakse kolmanda riigi osalust Varjupaiga- ja Rändefondis ning milles täpsustatakse tema osamaksed ja hüvitised ning osalemise tingimused.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Rändevoogude juhtimine on järjest enam riikidevaheline ülesanne ja niivõrd ulatuslik, et liikmesriigid üksinda tegutsedes seda täita ei suuda. Arvestades, et rändeprobleemidega tegelemiseks on liikmesriikidel vaja suurel hulgal ressursse ja piisavat suutlikkust, ning selleks, et tagada terviklik käsitus, mis põhineb vastastikusel usaldusel, solidaarsusel, vastutuse jagamisel ning liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelisel koostööl ja koordineerimisel, pakub liidu sekkumine selles valdkonnas ja ELi eelarve kasutamine selget lisaväärtust.

Sellega seoses eeldatakse, et Varjupaiga- ja Rändefond lisab väärtust, tagades avaliku sektori vahendite tõhusama kasutamise, tugevdades ühiste eeskirjade ja menetluste kehtestamise kaudu Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, arendades liikmesriikide suutlikkust võtta vastu rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid, edendades rändajate seaduslike sisserändevõimaluste kasutamist, tagades liidu pikaajalise konkurentsivõime ja selle sotsiaalmudeli tuleviku, toetades ELis seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike integreerimist ning vähendades jätkusuutliku tagasisaatmis- ja tagasivõtupoliitika kaudu ebaseadusliku rände stiimuleid.

Seoses siseasjade välismõõtmega moodustavad liidu rändepoliitika olulise osa partnerlused ja koostöö kolmandate riikidega, et tagada rändevoogude nõuetekohane haldamine ja väljendada solidaarsust nende kolmandate riikidega, kes on ümberasustamisalgatuste tõttu rändesurve all. On selge, et meetmete vastuvõtmine ja ressursside ühiskasutamine ELi tasandil suurendab märkimisväärselt mõju, mida ELil on tarvis muude riikide veenmiseks, et nad teeksid temaga koostööd nendes rändeküsimustes, mis on eelkõige tema ja liikmesriikide huvides.

Käesolevas ettepanekus järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet, sest suuremat osa vahenditest rakendatakse kooskõlas eelarve jagatud täitmise põhimõttega ja vastavalt liikmesriikide institutsioonilisele pädevusele, ning seejuures tunnistatakse täielikult, et sekkumine peab toimuma vajalikus ulatuses ning liidu roll ei tohiks minna vajalikust kaugemale.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning kuulub ELi toimimise lepingu V jaotises määratletud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal rakendatavate meetmete hulka. Fondi eesmärgid ja vastavad rahastamise tasemed on proportsionaalsed selle kavandatavate saavutustega. Käesolevas ettepanekus kavandatud meetmed on suunatud varjupaiga- ja sisserändepoliitika Euroopa mõõtmele.

- **Vahendi valik**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide tagasisivaateline hindamine või toimivuse kontroll**

Ettepanekus võetakse arvesse varasemate rahastamisvahendite hindamise tulemusi. See põhineb Euroopa Pagulasfondi, Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondi ja Euroopa Tagasipöördumisfondi⁹ järelhindamise ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (2014.–2020. aasta programmitöö periood) vahehindamise tulemustel. Eri hindamiskriteeriumide alusel olid tulemused järgmised.

Tulemuslikkuse aspektis on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond mänginud olulist rolli varjupaigasüsteemide parandamisel ja vastuvõtusuutlikkuse tugevdamisel liikmesriikides. Rändekriisi tõttu oli varjupaiga valdkond paljudes riikides eriti prioriteetne. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond on samuti teinud suuri edusamme seoses kõige haavatavamate isikutega, sealhulgas saatjata alaealiste ning pagulaste ja varjupaigataotlejatega Põhja-Aafrika ja Aafrika Sarve piirkonnas ning on suurendanud sellega oma välismõõtmte nähtavust. Paraku leidub vähe tõendeid suurema suutlikkuse kohta varjupaigasüsteemide arendamisel, jälgimisel ja hindamisel, ning ehkki ELi ümberasustamisprogrammi rakendamisel on tehtud edusamme, on fondi panus riiklike ümberasustamisprogrammide väljatöötamisse, arendamisse ja rakendamisse on olnud üsna piiratud.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond on olnud edukas kolmandate riikide kodanike integreerimise valdkonnas, kus on pikaajaliste integratsioonimeetmete asemel esmajärjekorras keskendunud lühiajalistele integratsioonimeetmetele, aga seadusliku rände valdkonnas on edusammud olnud seni – tõenäoliselt taustategurite tõttu – piiratud. Nende meetmete tulemusi ei ole veel näha, sest integratsioon on pikaajaline protsess.

Õiglaste, jätkusuutlike ja tõhusate tagasisaatmisstrateegiate väljatöötamine on olnud enamikus liikmesriikides üha suurema tähtsusega eesmärk, ent hoolimata sellest, et nii vabatahtliku kui ka sunniviisilise tagasisaatmise määr on fondi toetusel pidevalt tõusnud, näitavad tulemused, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond on andnud tagasisaatmisstrateegiate tõhusasse rakendamisse ainult piiratud panuse.

Liikmesriikide vahelist solidaarsust ja vastutuse jagamist on tugevdatud peamiselt erakorralise abi, ümberpaigutamismehhanismide ja ELi ümberasustamisprogrammide kaudu. Kättesaadavad järeldused viitavad sellele, et võrreldes ümberpaigutamismehhanismiga on riiklike programmide raames tehtud piiratud täiendavaid makseid nii varjupaigataotlejate kui ka rahvusvahelise kaitse saajate ümberpaigutamiseks.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond on andnud liikmesriikidele märkimisväärt toetust hädaolukordades, peamiselt erakorralise abina, mis on olnud oluline vahend solidaarsuse tugevdamiseks. See on hõlbustanud kiiret ja sihipärast reageerimist, sest tegevust on koordineeritud erakorralise toetuse rahastamisvahendiga¹⁰, millega on saavutatud koostoime.

Tõhususe kohta võib kättesaadavate andmete põhjal öelda, et tehtud hinnangu kohaselt on fondi tulemused nii inim- kui rahaliste ressursside tähenduses saavutatud mõistlike kuludega. Kuigi riiklike programmide rakendamise algus on edasi lükkunud, näib, et fondi üldine

⁹ Need fondid olid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi eelkäijad 2007.–2013. aasta programmitöö perioodil.

¹⁰ Nõukogu 15. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/369 erakorralise toetuse andmise kohta liidus.

rakendamine toimub kavakohaselt tänu erakorralisele abile, mis on aidanud ületada rahastamise kitsaskohti ja rahuldada pakilisi vajadusi. Sellele on kaasa aidanud juhtkonna suhtes kohaldatav paindlik lähenemisviis. Ka juhtimis- ja kontrollimeetmed on olnud asjakohased ja tõhusad ning kehtestatud on ranged mehhanismid, millega tagatakse fondi nõuetekohane rakendamine ning pettuse ja eeskirjade eiramise ennetamine.

Praeguses etapis leidub vähe tõendeid **halduskoormuse märkimisväärse vähenemise** kohta, ehkki Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakendamist on võrreldes selle eelkäijatega **lihtsustatud**. Juurutatud mitu uut haldus- ja juhtimismenetlust, mille raames on arvesse võetud varasemate fondidega saadud kogemusi. Nende raames on vastu võetud parema õigusloome suunised ja töövahendid ning on kogutud andmeid tulemuste asjakohasema mõõtmise tagamiseks.

Kokkuvõttes peetakse enamikku uuenduslikke meetmeid (nt lihtsustatud kuluvõimalused, mitmeaastane kavandamine) eriti kasulikuks toetusesaajate jaoks ja paistab, et nende abil on õnnestunud rakendamist lihtsustada. Vaatamata saavutatud lihtsustamisele, näivad riiklike programmide raames kohaldatavad siseriiklikud eeskirjad ja menetlused põhjustavat mõõdukat kuni suurt halduskoormust, mis mõjutab tulemuste tõhusust.

Probleemidest hoolimata on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond endiselt väga **asjakohane**, sest on osutunud piisavalt paindlikuks, laiaulatuslikuks ja kõikehõlmavaks, et reageerida erinevatele vajadustele, ning riiklikud programmid on kooskõlas liikmesriikide vajadustega. Muutuvad vajadused, millega liikmesriikidel on tulnud rakendamisperioodil silmitsi seista, on toonud esile vajaduse rahaliste eraldiste suurema paindlikkuse järele. Vajadused on liikmesriigiti ja valdkonniti (nt varjupaik, integratsioon ja tagasisaatmine) väga erinevad ning nende maht ja ulatus on kõikunud, kuid üldiselt suurenenud. Varjupaiga valdkond on paljudes riikides muutunud eriti prioriteetseks. Rändekriisi tõttu oli Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi maht esialgselt kavandatust erinev ning esialgne rahastamise tase ei olnud piisav.

Fondi kavandamise, planeerimise ja programmitöö etappides on võetud meetmeid, et tagada **sidusus**, täiendavus ja kooskõla ELi muude rahastamisvahendite ja ELi peamiste asjaomaste valdkondlike strateegiatega. Rakendamise etapis tagas komisjon sarnaste eesmärkidega ELi fondide koordineeritud kasutamise. Riiklikul tasandil tagas enamik liikmesriike oma programmide sidususe ja vastastikuse täiendavuse, kehtestades koordineerimismehhanismid, milleks olid peamiselt järelevalvekomisjonid ja mille raames toodi kokku fondide rakendamisse kaasatud ametiasutused.

Siiski näib, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakendamise eri mehhanismide vahelise sisemise sidususe alast teavet tuleks paremini levitada, sest mõned toetusesaajad ei ole kursis Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames toetatavate meetmete ja projektidega, eelkõige liidu meetmete ja erakorralise abiga. Sisemise või välimise lahknevuse, kattuvuse ja dubleerimise kohta leidub siiski vähe tõendeid,

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond on vaatamata oma suhtelisele väiksusele andnud märkimisväärset **ELi lisaväärtust**, arvestades selle perioodi jooksul kriisi tõttu tekkinud probleeme. ELi tasandil on peamine kasu tulenenud teatavate meetmete (liidu meetmed ja Euroopa rändevõrgustik) riikidevahelisest mõõtmest ja koormuse jagamisest ELi tasandil, aga ka erakorralise abi andmisest ja ümberpaigutamismehhanismi rakendamisest riiklike programmide alusel – mõlemad annavad tõendust solidaarsuse põhimõtte kohaldamisest.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi märkimisväärne ELi lisaväärtus väljendub järgmises:

- i) rändevoogude tõhus ja tulemuslik haldamine ELi tasandil (mõju mahule);
- ii) rände haldamise täiustatud menetlused ning suurem oskusteave ja suutlikkus (mõju protsessile);
- iii) liikmesriikidel on võimalik jõuda suurema arvu rändajate, varjupaigataotlejate, pagulaste ja kolmandate riikide kodanikeni (mõju kohaldamisalale); ning
- iv) siseriikliku ja Euroopa tasandi uuendused meetmete rakendamise kaudu (mõju rollile).

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rahaliste toetuste puudumine oleks mõjutanud negatiivselt ELi kvaliteetset vastust rändekriisile ning liikmesriikide võimet teha koostööd ja rakendada lahendusi. Toetuse katkestamisel oleksid tõenäoliselt märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed ning sellega kaasneks rakendatud meetmete ulatuse vähenemine ja kvaliteedi halvenemine ning meetmete rakendamise edasilükkumine või koguni peatumine. Lisaks avaldaks see negatiivset mõju solidaarsuse, koormuse jagamise ja vastastikuse usalduse põhimõtete kohaldamisele.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames on pööratud suurt tähelepanu **jätkusuutlikkuse** tagamisele programmitöö ja rakendamise etapis kasutusele võetud eri mehhanismide kaudu. Vähemal määral kehtib see erakorralise abi kohta (meetmete olemuse tõttu). Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi sekkumiste kavandamisel võiks jätkusuutlikkuse kriteeriume rohkem arvesse võtta.

Meetmete mõju jätkusuutlikkus (mõju kestab ka pärast sekkumisperioodi lõppu) ja nende rahaline jätkusuutlikkus (meetmed, mis võivad jätkuda ka pärast seda, kui Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rahastamine lõpeb) on rakendusmehhanismide, liikmesriikide ja erieesmärkide lõikes erinev ning sõltub terviklikust käsitusest. Sihtrühmadele avalduva mõju jätkusuutlikkus on tõenäoliselt erinev ja sõltub sihtvaldkondadest – integratsiooni- ja varjupaigavaldkonnas saavutatud tulemused on tõenäoliselt jätkusuutlikud, kui need on suunatud pikemaajalistele vajadustele, samas kui tagasisaatmise valdkonnas saavutatud tulemused on jätkusuutlikumad, kui need põhinevad vabatahtliku tagasipöördumise kavadel ja kui neid toetavad taasintegreerimise jõupingutused.

• **Konsulteerimine sidusrühmadega**

10. jaanuarist 2018 kuni 9. märtsini 2018 toimus kaks sihipärast avalikku konsultatsiooni, mille raames käsitleti ELi rände ja julgeoleku valdkonna fonde. Osalejad rõhutasid üldiselt vajadust lihtsustada siseasjade valdkonna rahastamisvahendite rakendamist, võimaldada suuremat paindlikkust (eriti seoses suutlikkusega reageerida rände- ja julgeolekukriisidele), pakkuda rohkem vahendeid ja toetust valdkondadele, kus vastutuse jagamine on eriti oluline (varjupaik ja piirihaldus) ja/või soodustada koostööd liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja siseasjade eest vastutavate ametiasutuste vahel. Vastajad väitsid, et nende meetmete abil saab suurendada rahastamisvahendite tulemuslikkust ja tõhusust ning ELi lisaväärtust. Sidusrühmad osutasid ka vajadusele võimendada siseasjade poliitikat kolmandates riikides.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi komitees konsulteeriti liikmesriikide vastutavate ametiasutustega. Liikmesriigid avaldasid arvamust rahastamisprioriteetide, probleemide, fondide struktuuri ja rakendamise viiside kohta. Samuti konsulteeriti muude sidusrühmadega ning nii eelarve jagatud kui ka otsese täitmise raames

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ja Sisejulgeolekufondist toetust saavate muude osapooltega, näiteks rahvusvaheliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide, aga ka siseasjade eest vastutavate ametiasutustega.

Sidusrühmad olid nõus, et ELi lisaväärtuse maksimeerimise eesmärgil peaksid ELi kulutused kajastama ELi tasandi prioriteete ja poliitilisi kohustusi ning toetama ELi siseasjade *acquis'* rakendamist. Sidusrühmad soovisid, et praeguste ja uute esilekerkivate probleemidega tegelemiseks tehtaks kättesaadavaks piisavad rahalised vahendid. Piisavad rahalised vahendid tuleks kättesaadavaks teha ka siseasjade eest vastutavatele ametiasutustele kooskõlas nende tegevusala laienemisega. Sidusrühmad olid nõus, et fondide struktuuris tuleks ette näha suurem paindlikkus. Nad leidsid, et muutuvatele asjaoludele reageerimiseks vajaliku paindlikkuse tagamiseks tuleks mitmeaastased programmid säilitada. Valitsusvälised organisatsioonid olid seisukohal, et tuleks jätkata ka eelarve otsest täitmist.

Kõnealuste konsultatsioonide raames kinnitasid sidusrühmad oma konsensust vajaduses laiendada ELi vahenditest rahastatavate tegevusalade ulatust (ka välismõõdme tähenduses), tugevdada siseasjade poliitika mõju, lihtsustada veelgi rakendamismehhanisme ja tagada suurem paindlikkus, eriti hädaolukordadele reageerimise kontekstis.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Töö siseasjade valdkonna tulevaste rahastamisvahendite ettevalmistamiseks algas 2016. aastal ning jätkus 2017. ja 2018. aastal. Selle töö osana tehti 2017. ja 2018. aastal mitmeaastase finantsraamistiku uuring, et toetada mõju hindamist, mis käivitati 2017. aasta septembris. Nende uuringute raames koguti kokku kehtivate rahastamisvahendite hindamise kättesaadavad tulemused ja sidusrühmadega toimunud konsultatsioonide tulemused ning kaaluti probleeme, eesmäärke ja poliitikavariante, sealhulgas nende tõenäolist mõju, mida uuriti mõjuhinnangu raames.

- **Mõjuhinnang**

Ettepaneku kohta on tehtud mõjuhinnang. Selles on käsitletud Varjupaiga- ja Rändefondi, Sisejulgeolekufondi ja integreeritud piirihalduse fondi, mis koosneb piirihalduse ja viisade rahastamisvahendist ning tollikontrolli seadmete rahastamisvahendist. Mõjuhinnangu kokkuvõtlik teabeleht ja õiguskontrollikomitee positiivne arvamus on kättesaadavad järgmisel veebisaidil: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

Mõjuhinnangu aruandes on analüüsitud eri poliitikavariante, pidades silmas rahastamise viise, sidusust ja täiendavust muude liidu rahastamisvahenditega, rände ja julgeoleku rahastamise välismõõdet, paindlikkust stabiilses finantskeskkonnas (sealhulgas temaatilist rahastut), eelarve täitmise viise (jagatud, otsene ja kaudne täitmine), võimalust anda erakorralist abi ning vahehindamise mehhanismi. Eelistatud variant on segavariant, mis põhineb eelmiste (2007.–2013. aasta programmitöö perioodi) fondide järelhindamise tulemustel ja soovitud ning praeguste (2014.–2020. aasta programmitöö perioodi) fondide vahehindamise tulemustel.

Mõjuhinnangus on käsitletud ka õiguskontrollikomitee soovitusi. Alljärgnevas tabelis on esitatud Varjupaiga- ja Rändefondi, piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi (integreeritud piirihalduse fondi osa) ja Sisejulgeolekufondi kohta tähelepanekud ja soovitud paranduste tegemiseks ning kirjeldatud seda, kuidas on mõjuhinnangu aruannet nende märkuste ja soovitude kajastamiseks muudetud.

Õiguskontrollikomitee peamised tähelepanekud	Mõjuhinnangu aruande muudatused
Aruandes ei ole selgitatud, kuidas võib ELi suurenev pädevus kõnealustes valdkondades (siseasjad) ja ametite laiendatud roll üldist süsteemi mõjutada.	Varjupaiga- ja Rändefondi, piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi (integreeritud piirihalduse fondi osa) ja Sisejulgeolekufondi osas on aruannet muudetud, et selgitada, kuidas mõjutavad ELi laiendatud pädevus ja ametite suurem roll asjaomaste fondide rolli (punkt 3.2). Kuna siseasjade valdkonna ametid on põhilised liidu rände- ja julgeolekupoliitika rakendajad, on neil oluline roll riiklike programmide kavandamise etapis ning nende tehtud järelevalve tulemusi võetakse arvesse vahehindamises. Ametite volituste laiendamise põhjuseks ei ole täita ülesandeid, mida praegu täidavad liikmesriigid, vaid hoopis tugevdada ja ajakohastada liidu ja selle liikmesriikide meetmeid rände, piirihalduse ja julgeoleku valdkonnas.
Muud tähelepanekud ja soovitud paranduste tegemiseks	Mõjuhinnangu aruande muudatused
1) Aruandes tuleks esitada peamised muudatused programmi struktuuris ja prioriteetides võrreldes praeguse programmitöö perioodiga. Lisaks tuleks aruandes selgitada programmi väliskomponentide ulatust, sealhulgas selle vastastikust täiendavust välisrahastamisvahenditega.	Aruannet on muudetud, et esitada peamised muudatused programmi struktuuris võrreldes praeguse programmitöö perioodiga (punkt 3.2) ning selgitada selle väliskomponentide ulatust ja selle vastastikust täiendavust välisrahastamisvahenditega (punkt 3.3). Fondide eesmärgid põhinevad nende eelkäijate kohaldamisalal, mida peetakse üldiselt piisavalt laiaks, et toetada ELi lisaväärtust andvate ELi poliitiliste prioriteetide rakendamist. Prioriteetide ja meetmete kohandused kajastavad poliitilisi arengusuundumusi ja vajadust tagada koostoime muude ELi fondidega. Välismõõtmega sekkumisi kavandatakse ja rakendatakse kooskõlas ELi välistegevuse ja välispoliitika põhimõtetega, eelkõige välistegevuse rahastamisvahendi eeskirjadega.
2) Aruandes tuleks ka selgitada, kuidas mõjutab asjaomaste programmide rolli ELi pädevuse laiendamine ja ametite suurem roll. Kas need suurendavad vajadust siseriiklike meetmete või ametitele delegeerimise järele või vähendavad mõne sekkumise prioriteeti?	Palume vaadata aruandes tehtud muudatusi, et kohandada seda õiguskontrollikomitee peamiste tähelepanekutega, mis on esitatud eespool.
3) Komitee mõistab, et aruande koostamise ajal uut tulemusreservi mehhanismi alles arendati. Aruande lõplikus versioonis tuleks valitud mehhanismi käsitlevat punkti siiski ajakohastada ja selgitada ning õigustada mehhanismi valikut muude ELi fondidega saadud kogemuste kontekstis (nagu seda on komitee selgitatud suuliselt).	Aruannet on muudetud, et ajakohastada ja selgitada eelistatud mehhanismi käitlevat punkti, võttes arvesse muude ELi fondidega saadud kogemusi ja arengusuundumusi, mis ilmsid tulevase ühissätete määruse ettevalmistamisel selle rakendamiseks eelarve jagatud täitmise raames (punkt 4.1.4). Eelistatud variandi puhul ei ole esitatud sihtotstarbelist tulemusreservi. Perioodi keskpaigas tehtava tehnilise kohanduse raames eraldatavate lisavahendite kohta on lisatud rahalise rakendamise miinimumtase ning lisavahendite eraldamisel temaatilisest rahastust võetakse arvesse

	tulemuslikkust.
4) Aruandes tuleks selgitada, kuidas toimib kõigi kolme rände ja julgeoleku valdkonna fondi rahastamispaketi raames uus hädaolukorra mehhanism, ning et erakorralise abi kasutamine peaks olema temaatilise rahastu uue paindlikkuse tõttu piiratud. Selleks tuleks selgitada kõnealuse mehhanismi eeliseid eelnevatel programmitöö perioodidel antud erakorralise abi ees.	Aruannet on muudetud, et selgitada uue hädaolukorra mehhanismi toimimist (punkt 4.1.3). Fondidest tuleks erakorralist abi anda vastastikuses täiendavuses hädaabireserviga (ELi eelarve tasandil) ning sellist abi tuleks kasutada selgelt kindlaksmääratud olukordades. Temaatilise rahastu paindlikkuse tõttu eeldatakse, et erakorralist abi kasutatakse vähem kui praegusel programmitöö perioodil. Erakorralist abi võib rakendada eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise kaudu.
5) Järelevalvekord ei ole hästi välja töötatud. Aruandes tuleks selgitada, kuidas programmide edukust kirjeldada ja mõõta.	Aruannet on muudetud (punkt 5.1), et selgitada programmide edukuse mõõtmise viisi. See põhineb komisjoni ja liikmesriikide vahel kindlaksmääratud ja riiklikes programmides heakskiidetud eesmärkidel ning nende eesmärkide suunas liikudes tehtud edusammude hilisemal mõõtmisel seadusandlikes ettepanekutes esitatud väljund- ja tulemusnäitajate alusel. Aruandlusnõuded eelarve jagatud täitmise korral on sätestatud ühissätete määruuses.

• **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ühissätete määruusega (need sätted on ühised mitmes poliitikavaldkonnas, mille vahendeid rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames) tagatakse fondi lihtsustamine, kasutades programmide rakendamisel võimalikult palju ühiseid norme, ühist järelevalvet, ühist kontrolli ja ühiseid autiteid, muu hulgas lihtsustatud kuluvõimaluste parema kasutamise kaudu. Ühtlustatakse auditi tegemise käsitust, et keskenduda rohkem riskipõhisele valimi moodustamisele ja järgida halduskoormuse vähendamise eesmärgil nn ühtse auditi põhimõtet.

Eelarve otsese täitmise korral saavutatakse veelgi suurem lihtsustamine tänu komisjoni ühiste IT-vahendite kasutamisele (e-toetuste haldamise süsteem).

• **Põhiõigused**

Liidu eelarvest antav rahaline toetus on Varjupaiga- ja Rändefondi rakendamiseks hädavajalik, et toetada liikmesriike, tagades ühtsed eeskirjad ja menetlused rahvusvahelist kaitset vajavate isikute vastuvõtmiseks, rändajatele pakutavate seaduslike sisse- ja väljarändevõimaluste edendamiseks, kolmandate riikide kodanike integreerimiseks ning ebaseadusliku rände stiimulite vähendamiseks jätkusuutliku tagasisaatmise ja tagasivõtmise poliitika kaudu. Neid eesmärke täidetakse täielikus kooskõlas liidu põhiõiguste alaste kohustustega. Seda jälgitakse fondi rakendamise ajal hoolikalt.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku kohta nähakse Varjupaiga- ja Rändefondi jaoks 2021.–2027. aastaks ette 10 415 000 000 eurot (jooksevhindades) ning asjaomaste detsentraliseeritud asutuste jaoks 865 000 000 eurot (jooksevhindades).

Rahalisi vahendeid rakendatakse eelarve jagatud või otsese/kaudse täitmise raames. Koguvahendid eraldatakse järgmiselt: 60 % eelarve jagatud täitmise raames rakendatavatele liikmesriikide programmidele ning 40 % temaatilisele rahastule riiklikul või riikidevahelisel

tasandil võetavate erimeetmete, liidu meetmete, erakorralise abi, ümberasustamise, solidaarsuse ja vastutusega seotud jõupingutuste ning Euroopa rändevõrgustiku jaoks. Teemaatilise rahastu rahastamispaketti kasutatakse ka tehnilise abi andmiseks komisjoni algatusel.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Rahalisi vahendeid rakendavad liikmesriigid eelarve jagatud täitmise raames ja komisjon eelarve otsese/kaudse täitmise raames.

Parandatakse järelevalve- ja hindamisraamistikku, sealhulgas arendatakse välja parem metoodika asjaomaste ELi fondide investeringute jälgimiseks, et stimuleerida õigeaegset rakendamist ja tagada, et hindamised annavad kasuliku panuse poliitikavaldkonna sekkumiste läbivaatamiseks tulevikus. Seda tehakse paremate näitajate, asjaomaste partneritega tehtava tihedama koostöö ja tulemuste saavutamise stimuleerimise abil. Komisjon teeb vahehindamise ja tagasivaatelise hindamise. Need hindamised tehakse kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe¹¹ punktidega 22 ja 23, milles kolm institutsiooni kinnitasid, et olemasolevate õigusaktide ja poliitika hindamine peaks moodustama aluse võimalike edasiste meetmete mõju hindamiseks. Hindamiste raames hinnatakse fondi mõju kohapeal. Seejuures tuginetakse näitajatele ja eesmärkidele ning üksikasjalikule analüüsile selle kohta, millises ulatuses saab rahastamisvahendit pidada asjakohaseks, tulemuslikuks ja tõhusaks, kas sellel on piisavalt suur ELi lisaväärtus ning kas see on sidus muude ELi poliitikavaldkondadega. Hindamised hõlmavad saadud kogemusi, mille alusel teha kindlaks puudujäägid/probleemid või võimalused meetmete või nende tulemuste parandamiseks ning nende mõju maksimeerimiseks.

Eelarve jagatud täitmise raames oodatakse liikmesriikidelt, et nad annaksid oma programmide rakendamise kohta korrapäraselt aru ja esitaksid programmitöö perioodi lõppedes lõpliku tulemusaruande.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

I peatükk – Üldsätted. Selles peatükis on sätestatud kavandatud määruse eesmärk, kohaldamisala ja peamised mõisted. Nõutakse, et kõik käesoleva määruse alusel toetatavad meetmed oleksid kooskõlas kohaldatava liidu ja siseriikliku õigusega. Samuti on siin sätestatud määruse eesmärgid. Nende artiklite kavandatud kohaldamisala põhineb suures osas kehtival Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi määrusel, ent arvesse on võetud ka valdkonna uusi arengusuundumusi, nagu Euroopa rände tegevuskava, ning vajadust reageerida kiiresti muutuvatele rändeprobleemidele nii ELis kui ka koostöös teiste riikidega.

II peatükk – Finants- ja rakendusraamistik. Siin on sätestatud üldpõhimõtted toetuse andmiseks määruse alusel ning osutatud sellele, kui oluline on järjepidevus ja täiendavus asjaomaste ELi rahastamisvahenditega. Kindlaks on määratud rakendamise viisid meetmete toetamiseks käesoleva määruse alusel: eelarve jagatud, otsene ja kaudne täitmine. Kavandatud erinevad rakendamise viisid põhinevad headel kogemustel, mis on sellise kombinatsiooniga saadud praeguse rahastamisvahendi rakendamisel.

¹¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe. ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14.

Selle peatüki esimeses jaos on sätestatud finantsraamistik. Ettepanekus on märgitud fondi rahastamispaketi kogusumma ning osutatud selle kasutamisele erinevate eelarve täitmise viiside kaudu.

Teises, kolmandas ja neljandas jaos on kirjeldatud eelarve täitmise viiside kaupa fondi rakendusraamistikku, nagu seda on komisjoni ja liikmesriikide programmid. Lisaks on neis sätestatud liikmesriikide programmide vahehindamise ning erimeetmete, liidu meetmete, erakorralise abi, tehnilise abi, finantsinstrumentide, eelarveliste tagatiste ja tegevustoetuse rakendamise üksikasjalik kord.

Viimases jaos on esitatud vajalikud sätted liikmesriikide tulemusaruannete, järelevalve ja hindamise kohta.

III peatükk – Ülemineku- ja lõppsätted. See peatükk sisaldab sätteid komisjonile delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volituste delegeerimise kohta ja komiteemenetluse kohta. Selles käsitletakse ka ühissätete määrase kohaldatavust kavandatava määrase suhtes, tehakse ettepanek tunnistada varasem rahastamisvahend kehtetuks ning nähakse ette mitu üleminekusätet. Kindlaks on määratud kavandatud määrase jõustumise kuupäev ning märgitud, et määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega alates 1. jaanuarist 2021.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 2 ning artikli 79 lõikeid 2 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Arvestades muutuvaid rändeprobleeme, mida iseloomustab vajadus toetada liikmesriikide vastuvõtu-, varjupaiga-, integratsiooni- ja rändehaldussüsteemide tugevdamist, ennetada ja asjakohaselt käsitleda survet tekitavaid olukordi ning asendada ebaseaduslikud ja ohtlikud rändeteed seaduslike ja turvaliste sisse- ja välisrändevõimalustega, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 67 lõike 2 kohase vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise eesmärgi saavutamiseks eriti oluline investeerida rände tõhusasse ja koordineeritud haldamisse liidus.
- (2) Liidu ja liikmesriikide koordineeritud tegevuse tähtsust on kajastatud 2015. aasta Euroopa rände tegevuskavas, milles on rõhutatud vajadust järjepideva ja selge ühise poliitika järele eesmärgiga taastada usk liidu suutlikkusse koondada Euroopa ja liikmesriikide jõupingutused rändeprobleemidega tegelemisel ning teha tõhusat koostööd kooskõlas solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtetega, ning kinnitatud kõnealuse tegevuskava 2017. aasta septembri vahehindamise raames ja 2018. aasta märtsi- ja maikuu eduaruandes.
- (3) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 19. oktoobri 2017. aasta järeldustes veel kord vajadust järgida rändehalduse terviklikku, pragmaatilist ja kindlameelset käsitust, mille eesmärk on taastada välispiirikontroll ja vähendada ebaseaduslikult saabuvate rändajate ja merel hukkunute arvu ning mis peaks põhinema kõigi liidu ja liikmesriikide kättesaadavate vahendite paindlikul ja koordineeritud kasutamisel. Euroopa Ülemkogu kutsus lisaks sellele üles tagama märkimisväärselt suurema

¹² ELT C , , lk .

¹³ ELT C , , lk .

tagasisaatmiste arvu nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil võetavate meetmete, näiteks mõjusate tagasivõtulepingute ja kokkulepete kaudu.

- (4) Selleks et toetada jõupingutusi, mida tehakse liikmesriikide ja liidu institutsioonide vastastikusel usaldusel, solidaarsusel ja vastutuse jagamisel põhineva tervikliku rändehalduse käsituse tagamiseks eesmärgiga on tagada liidu ühine jätkusuutlik varjupaiga- ja sisserändepoliitika, tuleks liikmesriike toetada piisavate rahaliste vahenditega Varjupaiga- ja Rändefondist (edaspidi „fond“).
- (5) Fondi rakendamisel tuleks täielikult järgida Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu põhiõigustealaseid rahvusvahelisi kohustusi.
- (6) Fond tuleks luua selle eelkäijate saavutustele ja investeeringutele tuginedes. Fondi eelkäijad on: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 573/2007/EÜ loodud Euroopa Pagulasfond (*European Refugee Fund* – ERF), nõukogu otsusega 2007/435/EÜ loodud Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond (*European Fund for the Integration of third-country nationals* – EIF), Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 575/2007/EÜ loodud Euroopa Tagasipöördumisfond (*European Return Fund* – RF) aastatel 2007–2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (*Asylum, Migration and Integration Fund* – AMIF) aastatel 2014–2020. Samal ajal tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid uusi arengusuundumusi.
- (7) Fondist tuleks toetada rändevõrgude tõhusat juhtimist ja edendada muu hulgas varjupaiga valdkonna ühiseid meetmeid, sealhulgas liikmesriikide jõupingutusi rahvusvahelist kaitset vajavate isikute vastuvõtmisel, asustades või paigutades rahvusvahelise kaitse taotlejaid või rahvusvahelise kaitse saajaid liikmesriikide vahel ümber ning toetades integratsioonistrateegiaid ja tõhusamat seadusliku rände poliitikat, et tagada liidu pikaajaline konkurentsivõime ja tema sotsiaalmudeli tulevik ning vähendada jätkusuutliku tagasisaatmis- ja tagasivõtmispoliitika abil ebaseadusliku rände stiimuleid. Fondist tuleks toetada koostöö süvendamist kolmandate riikidega, et tugevdada varjupaika või muud rahvusvahelise kaitse vormi taotlevate isikute voogude juhtimist, avardada seadusliku sisserände võimalusi, võidelda ebaseadusliku rändega ning tagada kolmandatesse riikidesse tagasisaatmise ja sealse tagasivõtmise jätkusuutlikkus.
- (8) Rändekriis on esile toonud vajaduse reformida Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, et kehtestada tõhusad varjupaigamenetlused, millega hoida ära teisene ränne, tagada ühtsed ja sobivad vastuvõtutingimused rahvusvahelise kaitse taotlejatele, võtta kasutusele rahvusvahelise kaitse andmise ühtsed nõuded ning anda rahvusvahelise kaitse saajatele asjakohased õigused ja eelised. Samal ajal on olnud vaja luua õiglasem ja tõhusam süsteem, mille raames määratakse kindlaks liikmesriikide vastutus rahvusvahelise kaitse taotlejate eest, ning liidu raamistik liikmesriikide ümberasustamisalase tegevuse jaoks. Seepärast on asjakohane, et fond annaks liikmesriikidele suuremat toetust, et nad saaksid Euroopa ühist varjupaigasüsteemi täielikult ja nõuetekohaselt rakendada.

- (9) Fond abil tuleks samuti täiendada ja tugevdada määrusega (EL).../... [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus]¹⁴ asutatud Euroopa Liidu Varjupaigaameti (*European Union Agency for Asylum – EUAA*) tegevust, et lihtsustada ja parandada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi toimimist, koordineerides ja tugevdades liikmesriikidevahelist praktilist koostööd ja teabevahetust ning edendades liidu varjupaiga valdkonna õigusakte ja tegevusstandardeid, et tagada ühtlus, mis põhineb rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele, vastuvõtutingimustele ja kaitsevajaduste hindamisele esitatavatel rangetel nõuetel kogu liidus ning mis võimaldab jätkusuutlikult ja õiglaselt jaotada rahvusvahelise kaitse taotlusi, hõlpsamalt ühtlustada rahvusvahelise kaitse taotluste hindamist kogu liidus, toetada liikmesriikide ümberasustamisalaseid jõupingutusi ning pakkuda liikmesriikidele, eelkõige neile, kelle süsteemidele avaldub ebaproportsionaalselt tugev surve, operatiiv- ja tehnilist abi nende varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide haldamiseks.
- (10) Fondist tuleks toetada liidu ja liikmesriikide jõupingutusi, mis on seotud liikmesriikide varjupaigapoliitika väljatöötamise, järelevalve ja hindamise suutlikkuse suurendamisega, võttes arvesse nende kohustusi, mis tulenevad kehtivast liidu õigusest.
- (11) Partnerlus ja koostöö kolmandate riikidega on liidu varjupaigapoliitika oluline osa tagamaks varjupaika või muud rahvusvahelise kaitse vormi taotlejate isikute voogude asjakohase haldamise. Selleks et asendada liikmesriikide territooriumile saabuvate, rahvusvahelist kaitset vajavate kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute ohtlik ja ebaseaduslik sisseränne seaduslike ja turvaliste sisserändevõimalustega, väljendada solidaarsust riikidega neis piirkondades, kuhu või mille siseselt on ümber asustatud suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid, aidates leevendada nendele riikidele avalduvat survet, aidata saavutada liidu rändepoliitika eesmärgi, suurendades liidu mõjuvõimu kolmandates riikides, ning aidata tõhusalt kaasa üleilmsetele ümberasustamisalastele algatustele, võttes ühel häälel sõna rahvusvahelistel foorumitel ja suhetes kolmandate riikidega, tuleks fondi kaudu pakkuda rahalisi stiimuleid liidu ümberasustamis- [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistiku rakendamiseks.
- (12) Võttes arvesse viimastel aastatel liitu suundunud rändevoogude suurust ja meie ühiskondade ühtekuuluvuse tagamise tähtsust, on väga oluline toetada liikmesriikide poliitikat riigis seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike varajaseks integreerimiseks ning prioriteetseid valdkondi, mis on kindlaks määratud komisjoni 2016. aasta kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskavas.
- (13) Tõhususe suurendamiseks, liidu suurima lisaväärtuse saavutamiseks ja kolmandate riikide kodanike integratsiooni edendamiseks võetavate liidu meetmete järjepidevuse tagamiseks peaksid fondist rahastatavad meetmed olema konkreetsed ning täiendama Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahenditest rahastatavaid meetmeid. Käesolevast fondist rahastatavad meetmed peaksid toetama kolmandate riikide kodanike vajadustele kohandatud meetmeid, mida viiakse üldiselt ellu varases integratsioonietapis, ja horisontaalmeetmeid, millega toetatakse liikmesriikide suutlikkust integratsioonivaldkonnas, samas kui kolmandate riikide kodanikele suunatud pikemaajalise mõjuga meetmeid tuleks rahastada ERFist ja ESF+-st.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus] (ELT L ..., ..., lk ...).

- (14) Sellega seoses tuleks nõuda, et fondi rakendamise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused teeksid koostööd ja looksid koordineerimismehhanismid selliste asutustega, kelle liikmesriigid on määranud haldama ESF+ ja ERFi sekkumisi, ning vajaduse korral kõnealuste fondide ja kolmandate riikide kodanike integreerimisele kaasa aitavate muude fondide korraldusasutustega.
- (15) Fondi rakendamine selles valdkonnas peaks olema kooskõlas liidu ühiste aluspõhimõtetega integratsiooni kohta, mis on sätestatud ühises integratsioonikavas.
- (16) On asjakohane anda neile liikmesriikidele, kes seda soovivad, võimalus näha oma riiklikes programmides ette, et integratsioonimeetmed võivad hõlmata kolmanda riigi kodanike pereliikmeid sellises ulatuses, mis on vajalik nende meetmete tõhusaks rakendamiseks. Mõiste „pereliige“ hõlmab abikaasasid, partnereid ning mis tahes isikuid, kellel on selle kolmanda riigi kodanikuga, keda asjaomased integratsioonimeetmed puudutavad, otsesed alanevad või ülenevad sugulussidemed ning kes muidu ei kuuluks fondi rakendusalasasse.
- (17) Arvestades kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna organisatsioonide olulist rolli integratsiooni valdkonnas ja selleks, et hõlbustada seesuguste üksuste juurdepääsu liidu tasandi rahastamisele, peaks fond aitama lihtsustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste või kodanikuühiskonna organisatsioonide integratsioonivaldkonna meetmete rakendamist, sealhulgas temaatilise rahastu kasutamise ja nende meetmete suurema kaasrahastamise määra kaudu.
- (18) Võttes arvesse liidu ees seisvaid pikaajalisi majanduslikke ja demograafilisi probleeme, on äärmiselt oluline luua liitu suunduvad hästitoimivad seadusliku rände kanalid, et liit saaks jääda rändajate jaoks atraktiivseks sihtkohaks ning et tagada sotsiaalhoolekande süsteemide ja liidu majanduskasvu jätkusuutlikkus.
- (19) Fondist tuleks liikmesriike toetada selliste strateegiate kehtestamisel, millega korraldatakse seaduslikku rännet ning suurendatakse oma suutlikkust töötada välja, rakendada, jälgida ja hinnata kõiki nende territooriumil seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike jaoks ettenähtud sisserände- ja integratsioonistrateegiaid, -põhimõtteid ja -meetmeid, sealhulgas liidu õiguslikke vahendeid. Samuti tuleks fondiga toetada teabe ja parimate tavade vahetamist ning koostööd nii eri ametiasutuste ja valitsustasandite vahel kui ka teiste liikmesriikidega.
- (20) Tõhus tagasisaatmispoliitika on liidu ja selle liikmesriikide igakülgse rändekäsituse lahutamatu osa. Fondist tuleks toetada ja selle abil tuleks soodustada liikmesriikide jõupingutusi ühiste tagasisaatmisnõuete (nagu need on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/115/EÜ)¹⁵ ning integreeritud ja kooskõlastatud tagasisaatmisstrateegia rakendamisel ja edasiarendamisel. Jätkusuutliku tagasisaatmispoliitika tagamiseks tuleks fondist samamoodi toetada ka seotud meetmeid kolmandates riikides, näiteks tagasipöördujate taasintegreerimist.
- (21) Liikmesriigid peaksid eelistama vabatahtlikku tagasipöördumist. Vabatahtliku tagasipöördumise edendamiseks peaksid liikmesriigid nägema ette sellised stiimulid nagu eeliskohtlemine suurema tagasipöördumisabi näol. Selline vabatahtlik

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

tagasipöördumine on nii tagasipöördujate kui (kulutõhususe seisukohast) ka ametiasutuste huvides.

- (22) Vabatahtlik ja sunniviisiline tagasisaatmine on siiski omavahel seotud ja neil on vastastikku võimendav mõju ning seepärast tuleks kutsuda liikmesriike üles suurendama nende kahe tagasipöördumise vormi vastastikust täiendavust. Terviklike varjupaiga- ja seadusliku rände süsteemide oluline osa on väljasaatmise võimalus. Seetõttu tuleks fondist vajaduse korral toetada liikmesriikide meetmeid, mida võetakse väljasaatmise lihtsustamiseks ja rakendamiseks kooskõlas liidu õiguses sätestatud nõuetega ning tagasipöördujate põhiõigusi ja väärikust täiel määral austades.
- (23) Tagasipöördumise ja taasintegreerimise tingimusi võivad aidata parandada tagasipöördujatele suunatud konkreetsed toetusmeetmed, mida võetakse nii liikmesriikides kui ka sihtriikides.
- (24) Liidu tagasisaatmispoliitika lahutamatu osa ja rändevoogude tõhusa haldamise kesksed vahendid on tagasivõtulepingud ja muud kokkulepped, mis aitavad ebaseaduslike rändajate kiiret tagasisaatmist hõlbustada. Sellistel lepingutel ja kokkulepetel on tähtis osa dialoogis ja koostöös selliste kolmandate riikidega, mis on ebaseaduslike rändajate päritolu- või transiidiriigid, ning nende rakendamist kolmandates riikides tuleks riigi ja liidu tasandi tagasisaatmispoliitika tõhususe huvides toetada.
- (25) Lisaks käesoleva määruse kohasele isikute tagasipöördumise toetamisele tuleks fondist toetada ka muid meetmeid, mille eesmärk on võidelda ebaseadusliku rändega ning tegeleda ebaseadusliku rände põhjuste või olemasolevatest seaduslikest rändeeeskirjadest kõrvalekaldu misega, tagades seeläbi liikmesriikide sisserändesüsteemide terviklikkuse.
- (26) Ebaseaduslike rändajate tööhõive on ebaseadusliku rände tõmbeteguriks ja kahjustab seadusliku rände kavadele tugineva tööjõu liikuvuse poliitika kujundamist. Seetõttu tuleks fondist liikmesriike kas otseselt või kaudselt toetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/52/EÜ¹⁶ rakendamisel; kõnealuse direktiiviga keelatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike töölevõtmine ja nähakse ette sanktsioonid seda keeldu rikkuvate tööandjate suhtes.
- (27) Fondist tuleks liikmesriike kas otseselt või kaudselt toetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/36/EL¹⁷ rakendamisel; kõnealuse direktiiviga nähakse ette sätted inimkaubanduse ohvritele pakutava abi, toetuse ja kaitse kohta.
- (28) Fondi kaudu tuleks täiendada ja tugevdada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/1624¹⁸ loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tagasisaatmismeetmeid ning aidata seeläbi kaasa Euroopa piiride tõhusale integreeritud haldamisele, nagu see on määratletud kõnealuse määruse artiklis 4.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded (ELT L 168, 30.6.2009, lk 24).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiiv 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK (ELT L 101, 15.4.2011, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

- (29) Muude ELi fondidega tuleks saavutada koostoime, sidusus ja tõhusus ning vältida tuleks meetmete kattuvust.
- (30) Fondist toetatavad meetmed, mida võetakse kolmandates riikides ja nendega seoses, peaksid täiendama muid väljaspool liitu rakendatavaid meetmeid, mida toetatakse välisrahastamisvahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitika ning liidu rahvusvaheliste kohustustega. Välismõõdet silmas pidades tuleks fondist anda sihipärast toetust, et süvendada koostööd kolmandate riikidega ja tugevdada rändealduse olulisemaid aspekte liidu rändepoliitika seisukohast huvi pakkuvates valdkondades.
- (31) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada sellist tegevust, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi tegutsemisega. Käesoleva määruse alusel antav rahaline toetus peaks eelkõige aitama tugevdada riikide ja liidu suutlikkust varjupaiga ja rände valdkonnas.
- (32) Kui liikmesriik ei ole täitnud oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi varjupaiga ja tagasisaatmise valdkonnas, kui on selge oht, et liikmesriik rikub varjupaika ja tagasisaatmist käsitlevat *acquis*'d rakendades oluliselt liidu väärtusi, või kui Schengeni või Euroopa Liidu Varjupaigaameti hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames koostatud hindamisaruanDES on tuvastatud puudusi asjaomastes valdkondades, loetakse see liikmesriik liidu asjaomast *acquis*'d mittetäitvaks riigiks, sealhulgas käesolevast fondist antava tegevustoetuse kasutamise kontekstis.
- (33) Fondis peaks kajastuma vajadus suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järgi, ent samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine, et täita käesolevas määruses kehtestatud valdkondlikud ja erieesmärgid.
- (34) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada liikmesriikidele esialgsed summad, mis koosnevad kindlaksmääratud summast ja I lisas sätestatud kriteeriumide alusel arvutatud summast, mis kajastab eri liikmesriikide vajadusi ja survet varjupaiga, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas.
- (35) Need esialgsed summad peaksid looma liikmesriikidele aluse pikaajaliste investeeringute tegemiseks. Selleks et võtta arvesse rändevoo muutusi ning reageerida varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide haldamise ja seaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike integreerimise vajadustele ning võidelda ebaseadusliku rändega tõhusa ja jätkusuutliku tagasisaatmispoliitika kaudu, tuleks perioodi keskpaigas eraldada liikmesriikidele täiendav summa, mille kindlaksmääramisel võetakse arvesse vahendite kasutamise määra. See summa peaks põhinema viimastel kättesaadavatel statistilistel andmetel, nagu on sätestatud I lisas, et kajastada muutusi liikmesriikide lähteolukorras.
- (36) Et aidata saavutada fondi eesmärgi, peaksid liikmesriigid tagama, et nende programmid sisaldaksid meetmeid, millega käsitletakse käesoleva määruse erieesmärgi, et valitud prioriteedid oleksid kooskõlas II lisas sätestatud rakendusmeetmetega ning et vahendite jaotus eesmärkide vahel tagaks üldise poliitikaeesmärgi täitmise võimaluse.
- (37) Kuna rändevaldkonna probleemid pidevalt muutuvad, on vahendite jaotamist tarvis rändevoo muutustele kohandada. Pakilistele vajadustele, poliitika muutumisele ja liidu prioriteetidele vastamiseks ning rahastamise suunamiseks liidu jaoks suurema lisaväärtusega meetmetele eraldatakse osa vahenditest temaatilise rahastu kaudu

korrapäraselt erimeetmete, liidu meetmete, erakorralise abi ja ümberasustamise jaoks ning solidaarsuse ja vastutuse jagamisega seotud jõupingutusi tegevate liikmesriikide täiendavaks toetamiseks.

- (38) Liikmesriikidel tuleks soovitada kasutada osa oma programmi eraldisest IV lisas loetletud meetmete rahastamiseks – selleks on neile ette nähtud suurem liidu toetus.
- (39) Osa fondi ressurssidest võib lisaks esialgsele eraldisele eraldada ka liikmesriikide programmidele, mille raames rakendatakse erimeetmeid. Kõnealused erimeetmed tuleks kindlaks määrata liidu tasandil ning tegemist peaks olema meetmetega, mis nõuavad koostöö tegemist või mis on vajalikud selleks, et reageerida liidus aset leidnud arengusuundumustele, ning milleks on tarvis eraldada ühele või mitmele liikmesriigile täiendavaid rahalisi vahendeid.
- (40) Fondist tuleks anda toetust varjupaiga andmise ja tagasisaatmisega seotud tegevuskulude katmiseks ning liikmesriikidel tuleks võimaldada säilitada liidu kui terviku jaoks nii vajalik suutlikkus nende teenuste osutamisel. Selline toetus seisneb käesoleva fondi eesmärkidele vastavate konkreetsete kulude täielikus hüvitamises ning see peaks olema liikmesriikide programmide lahutamatu osa.
- (41) Selleks et täiendada käesoleva fondi poliitikaeesmärkide rakendamist liikmesriikide tasandil nende programmide kaudu, tuleks sellest toetada ka liidu tasandi meetmeid. Sellised meetmed peaksid teenima fondi kohaldamisalasse jäävaid üldisi strateegilisi eesmärke, mis on seotud poliitikaanalüüsi ja innovatsiooni, riikidevahelise vastastikuse õppimise ja partnerluste ning uute algatuste ja meetmete testimisega kogu liidus.
- (42) Et tugevdada liidu suutlikkust vahetult reageerida ühes või mitmes liikmesriigis tekkinud ettenägematule või ebaproportsionaalselt suurele rändesurvele, mida iseloomustab kolmandate riikide kodanike suur või ebaproportsionaalne sissetränn, millega kaasneb suur ja tungiv vajadus vastuvõtu- ja kinnipidamisasutuste, varjupaiga ja rände haldamise süsteemide ja menetluste järele ning suur rändesurve kolmandatele riikidele poliitiliste sündmuste või konfliktide tõttu, peaks olema võimalik anda erakorralist abi kooskõlas käesolevas määruses sätestatud raamistikuga.
- (43) Käesoleva määrusega tuleks tagada nõukogu otsusega 2008/381/EÜ¹⁹ loodud Euroopa rändevõrgustiku tegevuse jätkamine ning sellega tuleks võrgustikule ette näha rahaline abi kooskõlas selle eesmärkide ja ülesannetega.
- (44) Käesoleva fondi poliitikaeesmärki täidetakse ka finantsinstrumentide ja eelarvelise tagatise kaudu InvestEU fondi rahastamiskava raames. Rahalist toetust tuleks kasutada turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks proportsionaalsel viisil ning meetmetega ei tohiks dubleerida või välja tõrjuda erasektori rahastamist ega moonutada konkurentsi siseturul. Meetmetel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus.
- (45) Käesoleva määrusega nähakse kogu Varjupaiga- ja Rändefondi jaoks ette rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse

¹⁹ 2008/381/EÜ: nõukogu 14. mai 2008. aasta otsus Euroopa rändevõrgustiku loomise kohta (ELT L 131, 21.5.2008, lk 7).

finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe²⁰ punkti 17 (viidet tuleb uue institutsioonidevahelise kokkuleppe vastuvõtmise järel vajaduse korral ajakohastada)] tähenduses.

- (46) Käesoleva fondi suhtes kohaldatakse määrust (EL) .../... [finantsmäärus]. Selles on sätestatud eeskirjad liidu eelarve täitmise kohta, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete, kaudse täitmise, finantsabi, rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kohta.
- (47) Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate meetmete rakendamiseks peaks fond moodustama osa sidusast raamistikust, mis koosneb käesolevast määrusest, finantsmäärusest ja määrusest (EL) .../2021 [ühissätete määrus].
- (48) Määrusega (EL) .../2021 [ühissätete määrus] on kehtestatud raamistik meetmete jaoks, mida rakendavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF), Varjupaiga- ja Rändefond (*Asylum and Migration Fund* – AMF), Sisejulgeolekufond (*Internal Security Fund* – ISF) ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (*instrument for border management and visa* – BMVI), mis on integreeritud piirihalduse fondi (*Integrated Border Management Fund* – IBMF) osa, ning kõnealuses määruses on eelkõige sätestatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate liidu fondide programmitöö, järelevalve ja hindamise, haldamise ja kontrollimise eeskirjad. Seepärast on vaja kindlaks määrata Varjupaiga- ja Rändefondi üldeesmärgid ja kehtestada konkreetset sätteid selle kohta, millist liiki tegevust võib fondist rahastada.
- (49) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende suutlikkusest saavutada meetmete erieesmärgid ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.
- (50) Vastavalt finantsmäärusele²¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013²², nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95²³, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96²⁴ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939²⁵ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusuurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis

²⁰ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1;
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²¹ ELT C , , lk .

²² ELT C , , lk .

²³ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

²⁴ ELT C , , lk .

²⁵ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1371, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muid liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371²⁶. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidult rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

- (51) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on sätestatud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rakendamise kohta ning ette nähtud eelarvevahendite käsutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (52) Vastavalt nõukogu otsuse 2013/755/EL²⁷ artiklile 94 võivad ülemeremaades ja -territooriumidel (ÜMT) elavad isikud ja asutatud üksused saada liidu rahalist toetust vastavalt rahastamisvahendi eeskirjadele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa või -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale võimalikule korrale.
- (53) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“²⁸, mille nõukogu kiitis heaks oma 12. aprilli 2018. aasta järeldustes, peaksid asjaomased liikmesriigid tagama, et nende riiklikes strateegiates ja programmides käsitletakse ka äärepoolseimate piirkondade konkreetseid probleeme rände haldamisel. Fondist toetatakse neid liikmesriike piisavate ressurssidega, et nad saaksid neid piirkondi abistada rände jätkusuutlikul haldamisel ja võimaliku survega toimetulemisel.
- (54) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat fondi hinnata konkreetse järelevalvekorra alusel kogutud teabe põhjal, vältides ülereguleerimist ning halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. See kord võib vajaduse korral hõlmata mõõdetavaid näitajaid, et hinnata nende põhjal fondide mõju kohapeal. Selleks et mõõta fondi abil saavutatut, tuleks kehtestada näitajad ja seotud sihid fondi iga erieesmärgi kohta. Nende ühiste näitajate abil ja finantsaruannete kaudu peaksid komisjon ja liikmesriigid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] ja käesoleva määruse asjaomaste sätetega fondi rakendamist jälgima.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

²⁷ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

²⁸ COM(2017) 623 final.

- (55) Pidades silmas kliimamuutustega võitlemise olulisust kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ning pidada kinni ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, aitab fond võtta arvesse kliimameetmeid ja saavutada kogu eelarvet hõlmav eesmärk, mille kohaselt peaks 25 % ELi kulutustest toetama kliimaeesmärkide täitmist. Fondi ettevalmistamise ja rakendamise ajal tehakse kindlaks asjakohased meetmed ning neid hinnatakse uuesti asjakohaste hindamiste ja läbivaatamiste käigus.
- (56) Käesoleva määruse mitteolemusliku osa täiendamiseks või muutmiseks tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, mis on seotud IV lisas loetletud kõrgemad kaasfinantseerimise määraga meetmete ja tegevustoetusega ning mille eesmärk on arendada edasi ühist järelevalve- ja hindamisraamistikku. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega.
- (57) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks rakendamisvolitused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁹. Kontrollimenetlust tuleks kasutada rakendusaktide puhul, millega sätestatakse liikmesriikide ühised kohustused, eelkõige teabe edastamisel komisjonile, ning nõuandemenetlust tuleks kasutada nende rakendusaktide vastuvõtmisel, mis on seotud komisjonile programmitöö ja aruandmise raames teabe edastamise korraga, arvestades nende aktide puhttehnilist laadi.
- (58) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt aidata kooskõlas ühise varjupaiga-, rahvusvahelise kaitse ja ühise sisserändepoliitikaga kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele liidus, ei suuda liikmesriigid üksi piisaval määral saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (59) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli ([Ühendkuningriigi ja] Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist [ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav / on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel].
- (60) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (61) On asjakohane ühtlustada käesoleva määruse kohaldamise periood nõukogu määruse (EL, Euratom) .../2021 [mitmeaastase finantsraamistiku määrus] kohaldamise perioodiga,

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond (edaspidi „fond“).
2. Selles sätestatakse fondi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „rahvusvahelise kaitse taotleja“ – määruse (EL).../... [varjupaigamenetluse määrus]³⁰ artikli 2 punktis [x] määratletud taotleja;
- (b) „rahvusvahelise kaitse saaja“ – isik määruse (EL).../... [miinimumnõuete määrus]³¹ artikli [2] punkti 2 tähenduses;
- (c) „segarahastamistoiming“ – liidu eelarvest toetatavad meetmed, sealhulgas finantsmääruse artikli 2 lõikes 6 määratletud segarahastamisvahendid, milles kombineeritakse tagastamatus vormis antav toetus või liidu eelarvest toetatavad rahastamisvahendid ning arengut rahastavate või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antav tagastatavas vormis toetus;
- (d) „pereliige“ – kolmanda riigi kodanik, nagu see on määratletud liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda;
- (e) „humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine“ – isikute vastuvõtmine määruse (EL) .../... [liidu ümberasustamis- [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistik]³² artikli [2] tähenduses;
- (f) „väljasaatmine“ – väljasaatmine, nagu see on määratletud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 5;
- (g) „ümberasustamine“ – ümberasustamine, nagu see on määratletud määruse (EL) .../... [liidu ümberasustamis- [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistik] artiklis 2;

³⁰ ELT C , , lk .

³¹ ELT C , , lk .

³² ELT C , , lk .

- (h) „tagasisaatmine“ – tagasisaatmine, nagu see on määratletud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3;
- (i) „kolmanda riigi kodanik“ – isik, kes ei ole liidu kodanik ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses. Viide kolmanda riigi kodanikele hõlmab ka kodakondsuseta isikuid ja määratlemata kodakondsusega isikuid;
- (j) „haavatav isik“ – isik, nagu see on määratletud liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda.

Artikkel 3

Fondi eesmärgid

1. Fondi poliitiline eesmärk on aidata kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele kooskõlas liidu asjaomase *acquis*’ ja liidu kohustustega põhiõiguste valdkonnas.
2. Lõikes 1 sätestatud poliitilise eesmärgi raames aidatakse fondi kaudu taotleda järgmisi erieesmärke:
 - (a) tugevdada ja arendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, sealhulgas selle välismõõdet;
 - (b) toetada liikmesriikidesse suunduvat seaduslikku rännet, sealhulgas aidata kaasa kolmandate riikide kodanike integreerimisele;
 - (c) aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ning tagada tõhus tagasisaatmine kolmandatesse riikidesse ja tõhus vastuvõtmine kolmandates riikides.
3. Lõikes 2 sätestatud erieesmärkide raames rakendatakse fondi käesoleva määruse II lisas loetletud rakendusmeetmete kaudu.

Artikkel 4

Toetuse kohaldamisala

1. Artiklis 3 sätestatud eesmärkide raames ja kooskõlas II lisas loetletud rakendusmeetmetega toetatakse fondist eriti neid meetmeid, mis on loetletud III lisas.
2. Käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks võidakse fondist vastavalt artiklitele 5 ja 6 vajaduse korral toetada III lisas loetletud liidu prioriteetidega kooskõlas olevaid meetmeid, mis on seotud kolmandate riikidega ja mida võetakse kolmandates riikides.
3. Käesoleva määruse eesmärgid toetavad meetmeid, mis on suunatud ühele või mitmele sihtrühmale Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 78 ja 79 kohaldamisala raames.

Artikkel 5

Kolmandate riikide osalus fondis

Fond on avatud kolmandatele riikidele kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud erilepingus, milles käsitletakse kolmanda riigi osalust Varjupaiga- ja Rändefondis, eeldusel et:

- lepinguga tagatakse õiglane tasakaal fondis osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;
- lepingus on sätestatud fondis osalemise tingimused, sealhulgas fondi tehtavad rahalised sissemaksed ja halduskulud. Kõnealuseid sissemaksed käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli [21 lõikele 5] sihtotstarbelise tuluna;
- lepinguga ei ole kolmandale riigile antud fondi üle otsustusõigust;
- lepinguga tagatakse liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Artikkel 6

Rahastamiskõlblikud üksused

1. Rahastamiskõlblikud võivad olla järgmised üksused:
 - (a) juriidilised isikud, kes on asutatud mõnes järgmistest riikidest:
 - (1) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;
 - (2) fondis osalevad kolmandad riigid;
 - (3) tööprogrammis nimetatud kolmas riik vastavalt tööprogrammis täpsustatud tingimustele;
 - (b) juriidiline isik, kes on loodud liidu õiguse alusel, või rahvusvaheline organisatsioon.
2. Füüsilised isikud ei ole rahastamiskõlblikud.
3. Juriidilised isikud, kes on asutatud kolmandas riigis, võivad erandkorras osaleda, kui see on vajalik konkreetse meetme eesmärkide saavutamiseks.
4. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kahest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemeremaades või -territooriumidel või kolmandates riikides, on Rahastamiskõlblikud.

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

1. JAGU ÜHISÄTTED

Artikkel 7

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel antava toetusega täiendatakse riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid ning toetuse andmisel keskendutakse käesoleva määruse eesmärkidele väärtustamisele.

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse alusel antav ja liikmesriikidelt saadav toetus on kooskõlas liidu asjakohase tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.
3. Fondi rakendatakse kooskõlas finantsmääruse artikli [62 lõike 1 punktidega a, b ja c] kas jagatud, otsese või kaudse eelarve täitmise raames.

Artikkel 8

Eelarve

1. Fondi rakendamiseks on aastateks 2021–2027 ette nähtud rahastamispakett, mille suurus jooksevhindades on 10 415 000 000 eurot.
2. Rahalisi vahendeid kasutatakse järgmiselt:
 - (a) 6 249 000 000 eurot eraldatakse eelarve jagatud täitmise raames rakendatavatele programmidele;
 - (b) 4 166 000 000 eurot eraldatakse temaatilisele rahastule.
3. Kuni 0,42 % rahastamispaketist eraldatakse komisjoni algatusel antavaks tehniliseks abiks, nagu on osutatud määruse EL .../... [ühissätete määrus] artiklis 29.

Artikkel 9

Üldsätted temaatilise rahastu rakendamise kohta

1. Artikli 8 lõike 2 punktis b viidatud rahastamispaketist eraldatakse temaatilise rahastu kaudu vahendeid paindlikult ning vastavalt tööprogrammidele kas eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise raames. Temaatilisest rahastust rahastatakse selle komponente:
 - a) erimeetmed;
 - b) liidu meetmed;
 - c) erakorraline abi;
 - d) ümberasustamine;
 - e) toetus solidaarsuse ja vastutuse jagamisega seotud jõupingutusi tegevatele liikmesriikidele ning
 - f) Euroopa rändevõrgustik.Samuti toetatakse temaatilise rahastu rahastamispaketist komisjoni algatusel antavat tehnilist abi.
2. Temaatilisest rahastust eraldatavate vahenditega toetatakse kooskõlas II lisas loetletud liidu kokkulepitud prioriteetidega selliseid prioriteete, millel on liidu jaoks suur lisaväärtus, või reageeritakse pakilistele vajadustele.
3. Kui liikmesriikidele antakse temaatilisest rahastust toetust eelarve otsese või kaudse täitmise raames, tuleb tagada, et valitud tegevusi ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või tegevuse tulemuslikkuse.

4. Kui temaatilisest rahastust antakse toetust eelarve jagatud täitmise raames, hindab komisjon määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 18 ja artikli 19 lõike 2 kohaldamise eesmärgil, kas ettenähtud tegevusi ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse.
5. Komisjon kehtestab temaatilise rahastu jaoks üldsumma, mis tehakse kättesaadavaks liidu eelarve iga-aastaste assigneeringute alusel. Komisjon võtab temaatilise rahastu jaoks vastu finantsmääruse artiklis [110] osutatud rahastamisotsused, milles on kindlaks määratud toetatavad eesmärgid ja meetmed ning täpsustatud iga lõikes 1 osutatud komponendi jaoks ette nähtud summad. Rahastamisotsustes sätestatakse vajaduse korral segarahastamistoimingute jaoks ette nähtud kogusumma.
6. Temaatilisest rahastust toetatakse eelkõige meetmeid, mis kuuluvad II lisa lõike 2 punktis b osutatud rakendusmeetmete hulka, mida rakendavad kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused või kodanikuühiskonna organisatsioonid.
7. Pärast lõikes 5 osutatud rahastamisotsuse vastuvõtmist võib komisjon vastavalt muuta eelarve jagatud täitmise raames rakendatavaid programme.
8. Rahastamisotsused võib teha üheks või mitmeks aastaks ning need võivad hõlmata temaatilise rahastu üht või mitut komponenti.

2. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD TÄITMISE RAAMES

Artikkel 10

Kohaldamisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse teatava osa suhtes artikli 8 lõike 2 punktis a osutatud rahastamispaketist ja täiendavate vahendite suhtes, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames vastavalt otsusele, mille komisjon on vastu võtnud artiklis 9 osutatud temaatilise rahastu kohta.
2. Käesoleva jao kohast toetust rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikliga [63] ja määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus].

Artikkel 11

Eelarvelised vahendid

1. Artikli 8 lõike 2 punktis a osutatud vahendid eraldatakse riiklikele programmidele (edaspidi „programmid“), mida liikmesriigid rakendavad eelarve jagatud täitmise raames, soovituslikult järgmiselt:
 - (a) 5 207 500 000 eurot liikmesriikidele kookõlas I lisaga;
 - (b) 1 041 500 000 eurot liikmesriikidele programmide jaoks ette nähtud eraldiste kohandamiseks vastavalt artikli 14 lõikele 1.

2. Juhul kui lõike 1 punktis b osutatud summat ei eraldata, võib järelejäänud summa lisada artikli 8 lõike 2 punktis b osutatud summale.

Artikkel 12

Kaasrahastamise määrad

1. Liidu eelarvest eraldatav rahaline toetus ei või ületada 75 % projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest.
2. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erimeetmete all rakendatavate projektide jaoks.
3. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest IV lisas loetletud meetmete jaoks.
4. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest tegevustoetuse jaoks.
5. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erakorralise abi jaoks.
6. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta määratakse kindlaks kaasrahastamise määr ning käesolevast fondist lõigetes 1–5 osutatud meetmete liikidele antava toetuse maksimumsumma.
7. Komisjoni otsuses sätestatakse iga erieesmärgi kohta, kas selle kaasrahastamise määra kohaldatakse:
 - (a) toetuse kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori toetustele, või
 - (b) ainult avaliku sektori toetusele.

Artikkel 13

Programmid

1. Iga liikmesriik tagab, et tema programmis käsitletavad prioriteedid on tihedalt seotud liidu rändealduse valdkonna prioriteetide ja probleemidega ning vastavad neile ning et need on täielikus kooskõlas asjaomase liidu *acquis* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega. Oma programmide prioriteete kindlaks määrates tagavad liikmesriigid, et nende programmis käsitletakse piisavalt II lisas sätestatud rakendusmeetmeid.
2. Komisjon tagab, et Euroopa Liidu Varjupaigaamet ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet on oma pädevusala ulatuses programmide väljatöötamisega juba varases etapis seotud. Komisjon konsulteerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja Euroopa Liidu Varjupaigaametiga programmide kavandite osas, et tagada nende ametite ja liikmesriikide tegevuse järjepidevus ja vastastikune täiendavus.
3. Komisjon võib vajaduse korral kaasata Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti 5. jaos osutatud järelevalve- ja hindamisülesannete täitmisse, tagamaks eelkõige, et fondi toel rakendatavad meetmed oleksid kooskõlas asjaomase liidu *acquis* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega.
4. Lisaks määruse (EL) [...] [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus] kohaselt tehtavale järelevalvele või käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate soovitude vastuvõtmisele kooskõlas määrusega (EL) nr 1053/2013 kontrollib asjaomane

liikmesriik koos komisjoni ning vajaduse korral koos Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga, kuidas nende tulemustega tegeleda, sealhulgas kuidas kõrvaldada puudusi või suurendada oma suutlikkust ja valmisolekut, ning rakendab need soovitused oma programmi kaudu.

5. Vajaduse korral tuleb kõnealust programmi muuta, et võtta arvesse lõikes 4 osutatud soovitusi. Sõltuvalt kohandamise mõjust võib komisjon muudetud programmi heaks kiita.
6. Vajaduse korral võib komisjoni ja asjaomaste ametitega nende pädevuse raames koostööd tehes ja konsulteerides programmi vahendeid ümber jaotada, et rakendada lõikes 4 osutatud soovitused, millel on finantsmõju.
7. Liikmesriigid peavad püüdma rakendada eelkõige IV lisa loetletud kõrgema kaasrahastamismääraga meetmeid. Ettenägematute või uute olude korral või tõhusa rahastamise tagamiseks tuleb anda komisjonile õigus võtta IV lisa esitatud kõrgema kaasrahastamismääraga meetmete loetelu muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32.
8. Kui liikmesriik otsustab fondi toel rakendada projekte koos kolmanda riigiga või kolmandas riigis, peab ta enne projekti algust konsulteerima komisjoniga.
9. Määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 17 lõikes 5 osutatud programmitöö peab põhinema VI lisa tabelis 1 sätestatud sekkumise liikidel.

Artikkel 14

Vahehindamine

1. 2024. aastal eraldab komisjon asjaomaste liikmesriikide programmidele kooskõlas I lisa punkti 1 alapunktist b kuni punktini 5 osutatud kriteeriumidega artikli 11 lõike 1 punktis b viidatud lisasumma. Eraldis hakkab kehtima alates 2025. kalendriaastast.
2. Juhul kui vähemalt 10 % artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud esialgsest programmi eraldisest ei ole määruse (EL) .../2021 [uus ühissätete määrus] artikli [85] kohaselt vahemaksetaotlustega kaetud, ei ole asjaomasel liikmesriigil õigust saada oma programmi jaoks lõikes 1 osutatud lisasummat.
3. Temaatilisest rahastust alates 2025. aastast vahendite eraldamisel võetakse asjakohasel juhul arvesse edu, mis on saavutatud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artiklis [12] osutatud tulemusraamistiku põhipunktide täitmisel, ning rakendamisel tuvastatud puudujääke.

Artikkel 15

Erimeetmed

1. Erimeetmed on riikidevahelised või siseriiklikud projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega ning mille elluviimiseks saab üks või mitu liikmesriiki või saavad kõik liikmesriigid oma programmi jaoks lisaeraldise.
2. Peale artikli 11 lõike 1 kohaselt arvutatud eraldise võivad liikmesriigid saada lisasumma, tingimusel et see on programmis sihtotstarbeliselt märgitud ja et selle abil aidatakse rakendada käesoleva määruse eesmärke.

3. Seda summat ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema selle kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

Artikkel 16

Liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistiku vahendid

1. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvatud eraldisele saavad liikmesriigid iga ümberasustatud isiku kohta 10 000 euro suuruse summa kooskõlas liidu sihtotstarbelise ümberasustamiskavaga. Kõnealune summa antakse kuludega sidumata maksena kooskõlas finantsmääruse artikliga [125].
2. Lõikes 1 osutatud summa eraldatakse liikmesriikidele nende programmi muutmise kaudu, tingimusel et isik, kelle eest see summa eraldatakse, on kooskõlas liidu ümberasustamise [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistikuga tegelikult ümber asustatud.
3. Seda summat ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema selle kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.
4. Liikmesriigid säilitavad andmed, mis on vajalikud ümberasustatud isikute ja nende ümberasustamise kuupäeva nõuetekohaseks kindlakstegemiseks.

Artikkel 17

Määruse.../... [Dublini määrus] rakendamist toetavad vahendid

1. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvatud eraldisele saab liikmesriik [10 000] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kelle eest kõnealune liikmesriik hakkab vastutama alates sellest, kui tal tekib probleemne olukord, mis on määratletud määruses (EL) .../... [Dublini määrus].
2. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvatud eraldisele saab liikmesriik [10 000] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kes on kõnealusesse liikmesriiki suunatud, kui selle liikmesriigi kvoot on ületatud.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud liikmesriik saab täiendava [10 000] euro suuruse summa iga taotleja eest, kellele on antud rahvusvahelise kaitse staatus integratsioonimeetmete rakendamise eesmärgil.
4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud liikmesriik saab täiendava [10 000] euro suuruse summa iga isiku eest, kelle kohta liikmesriigil on võimalik määruse (EL) .../... [Eurodaci määrus] artikli 11 punktis d osutatud andmekogu ajakohastamise alusel tõendada, et see isik on liikmesriigi territooriumilt kas sunniviisiliselt või vabatahtlikult tagasisaatmisotsuse või väljasaatmismeetme alusel lahkunud.
5. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvatud eraldisele saab liikmesriik [500] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kes on ühest liikmesriigist teine üle viidud, iga taotleja eest, kes on üle viidud vastavalt määruse (EL) .../... [Dublini määrus] artikli 34 punkti i esimese lõigu alapunkti c kohaselt, ning asjakohasel juhul iga taotleja eest, kes on üle viidud vastavalt määruse (EL) .../... [Dublini määrus] artikli 34 punkti j alapunkti g kohaselt.

6. Käesolevas artiklis osutatud summad antakse kuludega sidumata maksena kooskõlas finantsmääruse artikliga [125].
7. Lõigetes 1–5 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele nende programmide raames, tingimusel et isik, kelle eest see summa eraldatakse, on vastavalt kas liikmesriigile tegelikult üle antud, tegelikult tagasi saadetud või taotlejana registreeritud liikmesriigis, kes on tema eest vastutav vastavalt määrusele (EL).../... [Dublini määrus].
8. Neid summasid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

Artikkel 18

Tegevustoetus

1. Tegevustoetus on liikmesriigile ettenähtud eraldise osa, mida võib kasutada selliste avaliku sektori asutuste toetamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest.
2. Liikmesriik võib kasutada kuni 10 % tema programmile eraldatud summast tegevustoetuse rahastamiseks artikli 3 lõike 2 punktides a ja c sätestatud eesmärkide raames.
3. Tegevustoetust kasutav liikmesriik peab tegutsema kooskõlas liidu varjupaiga ja tagasisaatmise valdkonna *acquis*'ga.
4. Liikmesriigid peavad oma programmis ja artiklis 30 osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes õigustama tegevustoetuse kasutamist käesoleva määruse eesmärkide saavutamise kontekstis. Enne programmi heakskiitmist hindab komisjon vastavalt artiklile 13 koos Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga tegevustoetuse kasutamise soovist teatanud liikmesriikide lähteolukorda. Komisjon võtab arvesse nende liikmesriikide esitatud teavet ning võimaluse korral määruse (EL).../... [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus] ja määruse (EL) nr 1053/2013 kohaselt tehtud ja käesoleva määruse kohaldamisalasse jääva järelevalve põhjal kättesaadavat teavet.
5. Tegevustoetus on suunatud konkreetsetele ülesannetele ja teenustele, mis on sätestatud VII lisas.
6. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32, et muuta VII lisas esitatud loetelu, mis sisaldab konkreetseid ülesandeid ja teenuseid.

3. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE OTSESE JA KAUDSE TÄITMISE RAAMES

Artikkel 19

Kohaldamisala

Komisjon rakendab käesoleva jao kohast toetust kas otse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktiga a või kaudselt kooskõlas kõnealuse artikli punktiga c.

Artikkel 20

Liidu meetmed

1. Liidu meetmed on riikidevahelised projektid või liidu erihuvides olevad projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega.
2. Komisjoni algatusel võib fondist rahastada liidu meetmeid, mille eesmärk on saavutada käesoleva määruse eesmärke, mis on loetletud artiklis 3 ning mis on kooskõlas III lisaga.
3. Programmist võib anda rahalist toetust ükskõik millises finantsmäärusekohases vormis, eelkõige toetuste, auhindade ja hangetena. Rahastamine võib toimuda ka segarahastamistoimingutes kasutatavate rahastamisvahendite kaudu.
4. Eelarve otsese täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse [VIII jaotisega].
5. Ettepanekuid hindav komisjon võib koosneda välisekspertidest.
6. Vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega võib katta riske, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite hüvitamisega ning neid osamakseid käsitatakse finantsmääruse kohase piisava tagatisena. Kohaldatakse määruse EL .../... [tagatistfondi määruse järeltulija] [artiklit X].

Artikkel 21

Euroopa rändevõrgustik.

1. Fondist toetatakse Euroopa rändevõrgustikku ning nähakse ette selle tegevuseks ja edasiseks arenguks vajalikud rahalised vahendid.
2. Pärast juhtorganilt heakskiidu saamist võtab komisjon Euroopa rändevõrgustiku jaoks fondi iga-aastastest assigneeringutest kättesaadavaks tehtava summa ja võrgustiku tegevuse prioriteete sisaldava tööprogrammi vastu kooskõlas (muudetud) otsuse 2008/381/EÜ artikli 4 lõike 5 punktiga a. Komisjoni otsus kujutab endast rahastamisotsust vastavalt finantsmääruse artiklile [110]. Selleks et tagada vahendite õigeaegne kättesaadavus, võib komisjon Euroopa rändevõrgustiku tööprogrammi vastu võtta eraldi rahastamisotsusega.

3. Euroopa rändevõrgustiku tegevuseks antakse kooskõlas finantsmäärusega rahalist abi vastavalt vajadusele kas otsuse 2008/381/EÜ artiklis 3 osutatud riiklikele kontaktpunktile antava toetuse vormis või avaliku hanke lepingutega.

Artikkel 22

Segarahastamistoimingud

Käesoleva fondi alusel otsustatud segarahastamistoimingud tehakse kooskõlas [InvestEU fondi määruse] ja finantsmääruse X jaotisega.

Artikkel 23

Komisjoni algatusel antav tehniline abi

Fondist võib toetada tehnilise abi meetmeid, mida rakendatakse komisjoni algatusel või tema nimel. Neid meetmeid võib rahastada 100 % ulatuses.

Artikkel 24

Auditid

Liidu rahalise toetuse kasutamise auditid, mille on teinud isikud või üksused, sealhulgas muud isikud või üksused kui need, kes on saanud selleks volitused liidu institutsioonidelt või organitelt, on aluseks määruse (EL) nr .../... [mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju] artikli 127 kohasele üldisele kindlusele.

Artikkel 25

Teavitamine, teabevahetus ja avalikustamine

1. Liidu rahaliste vahendite saajad tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti meetmeid ja nende tulemusi reklaamides), andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.
2. Komisjon rakendab fondi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. Fondile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud käesoleva määruse eesmärkidega.

4. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD, OTSESE JA KAUDSE TÄITMISE RAAMES

Artikkel 26

Erakorraline abi

1. Fondist antakse rahalist abi kiireloomuliste ja spetsiifiliste vajaduste rahuldamiseks hädaolukordades, mis tulenevad ühest või mitmest järgmisest tegurist:
 - (a) ühes või mitmes liikmesriigis esinev suur rändesurve, mida iseloomustab kolmandate riikide kodanike ulatuslik või ebaproportsionaalne sissetränn, millega kaasneb märkimisväärne ja pakiline koormus nende vastuvõtu- ja kinnipidamiskeskustele ning varjupaiga- ja rändehaldussüsteemidele ja -menetlustele;
 - (b) ajutise kaitse rakendamine direktiivi 2001/55/EÜ³³ tähenduses või
 - (c) suur rändesurve kolmandates riikides, sealhulgas juhul, kui kaitset vajavad isikud on sinna sattunud poliitiliste sündmuste või konfliktide tõttu, eriti juhul, kui see võib mõjutada ELi suunas kulgevaid rändevooge.
2. Erakorralist abi võib anda otse detsentraliseeritud asutustele.
3. Erakorralise abi võib eraldada liikmesriikide programmidele lisaks artikli 11 lõike 1 ja I lisa kohaselt arvutatud eraldisele, tingimusel et see on programmis sihtotstarbeliselt märgitud. Neid summasid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.
4. Eelarve otsese täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse [VIII jaotisega].

Artikkel 27

Kumulatiivne, täiendav ja kombineeritud rahastamine

1. Meede, mis on saanud toetust fondist, võib saada toetust ka mis tahes muust liidu programmist, sealhulgas eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Toetust andnud liidu programmide eeskirju kohaldatakse vastavalt selle osa suhtes, millega nad on meedet toetanud. Kumulatiivse rahastamise kogusumma ei tohi ületada meetme rahastamiskõlblikke kogukulusid ja liidu eri programmidest antavat toetust võib arvestada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused.

³³ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

2. Meetmed, mis on saanud kvaliteedimärgise või mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele, võrreldavatele tingimustele:
 - (a) neid on hinnatud rahastamisvahendi projektikonkursi alusel;
 - (b) need vastavad kõnealuse projektikonkursiga ette nähtud kvaliteedi miinimumnõuetele;
 - (c) eelarvepiirangute tõttu ei saa neid selle projektikonkursi alusel rahastada;

need võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-st või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist vastavalt määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli [67] lõikele 5 ning määruse (EL) .../... [ühise põllumajanduspoliitika rahastamine, haldamine ja järelevalve] artiklile 8, tingimusel et need meetmed on kooskõlas asjaomase programmi eesmärkidega. Kohaldatakse toetust andva fondi eeskirju.

5. JAGU

JÄRELEVALVE, ARUANDLUS JA HINDAMINE

1. ALAJAGU. ÜHISÄTTED

Artikkel 28

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon esitab kooskõlas oma aruandlusnõuetega, mis tulenevad finantsmääruse artikli 43 lõike 3 punkti h alapunkti i alapunktist iii, ja V lisale tuginedes Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe tulemuste kohta.
2. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 32 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte V lisa muutmiseks, et teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavas tulemusi käsitlevas teabes vajalikke kohandusi.
3. Näitajad, mille abil antakse aru fondi edusammude kohta käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel, on esitatud VIII lisas. Väljundnäitajate baasväärtuseks võetakse null. 2024. aastaks seatud vahe-eesmärgid ja 2029. aastaks seatud eesmärgid peavad olema kumulatiivsed.
4. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite saajatele ja (kui see on asjakohane) liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.
5. Selleks et tagada fondi tulemuslikud edusammud oma eesmärkide saavutamisel, antakse komisjonile kooskõlas artikliga 32 õigus võtta VIII lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et vaadata näitajad vajaduse korral läbi ja neid täiendada ning et lisada käesolevasse määrusesse sätteid järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamise, sealhulgas liikmesriikidele esitatava teabe kohta.

Hindamine

1. Komisjon teeb käesoleva määruse, sealhulgas käesoleva fondi raames rakendatud meetmete vahehindamise ja tagasivaatelise hindamise.
2. Vahehindamine ja tagasivaateline hindamine tehakse õigeaegselt, et nende tulemusi oleks võimalik kaasata otsustusprotsessi.

2. ALAJAGU. EESKIRJAD EELARVE JAGATUD TÄITMISE KORRAL

Iga-aastased tulemusaruanded

1. Liikmesriigid peavad 15. veebruariks 2023 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2031. aastani (kaasa arvatud) esitama komisjonile iga-aastase tulemusaruande, nagu see on sätestatud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 36 lõikes 6. 2023. aastal esitatav aruanne peab hõlmama programmi rakendamist kuni 30. juunini 2022.
2. Iga-aastases tulemusaruandes esitatakse eelkõige järgmine teave:
 - (a) programmi rakendamisel ning vahe-eesmärkide ja lõppeesmärkide saavutamisel tehtud edusammud, võttes arvesse uusimaid andmeid, nagu on nõutud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artiklis [37];
 - (b) programmi täitmist mõjutavad probleemid ja nende lahendamiseks võetud meetmed;
 - (c) käesolevast fondist ja muudest liidu fondidest toetatavate meetmete, eriti kolmandates riikides või nende riikidega seoses rakendatavate meetmete vastastikune täiendavus;
 - (d) programmi panus liidu asjaomase *acquis*’ ja liidu tegevuskavade rakendamisse;
 - (e) teavitus- ja nähtavusmeetmete rakendamine;
 - (f) rakendamistingimuste täitmine ja nende kohaldamine kogu programmitöö perioodi vältel;
 - (g) fondist abiga ümber asustatud isikute arv, pidades silmas artikli 16 lõikes 1 osutatud summasid;
 - (h) ühest liikmesriigist teise üle viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv vastavalt artiklile 17.
3. Komisjon võib esitada iga-aastase tulemusaruande kohta märkusi kahe kuu jooksul alates aruande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei ole nimetatud tähtajaks oma tähelepanekuid esitanud, loetakse aruanne vastuvõetuks.
4. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse iga-aastase tulemusaruande vorm. See

rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 31

Järelevalve ja aruandlus

1. Kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] IV jaotisega toimuv järelevalve ja aruandlus peab põhinema VI lisa tabelites 1, 2 ja 3 sätestatud sekkumise liikidel. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta sekkumise liikide muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32.
2. Näitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 12 lõikega 1 ning artiklitega 17 ja 37.

III PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 32

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites 13, 18, 28 ja 31 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 13, 18, 28 ja 31 osutatud volitused igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite 13, 18, 28 ja 31 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nad on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 33

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi koordineerimiskomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta. Seda sätet ei kohaldata artikli 30 lõikes 4 osutatud rakendusakti suhtes.

Artikkel 34

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta selliste meetmete jätkumist või muutmist, mis on hõlmatud määrusega (EL) nr 516/2014 aastateks 2014–2020 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondiga ning kõnealust määrust kohaldatakse nende meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
2. Fondi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek fondi ja selle eelkäija, s.o määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames vastu võetud meetmete vahel.

Artikkel 35

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourgis,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.5. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)

Rubriik 4 (Ränne ja piirihaldus). Jaotis 10: Ränne

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

- ☒ uut meedet
- ☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁴
- ☐ olemasoleva meetme pikendamist
- ☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.4.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

ELi ees seisavad 2021.–2027. aasta programmitöö perioodil endiselt suured väljakutsed. Rände tegevuskavas³⁵, nagu kinnitavad selle täitmise korrapärased aruanded³⁶, sätestatakse meetmed selleks, et vähendada ebaseadusliku rände stiimuleid, teha jõupingutusi inimeste päästmiseks merel ning kaitsta liidu välispiire, samuti meetmed, millega toetada tugevat Euroopa ühist varjupaigapoliitikat ja uut seadusliku rände poliitikat. Seoses välismõõtmega võib märkida, et piiriületuste arvu on aidanud võrreldes 2014. aastaga peaaegu 30 % vähendada ELi ja Türgi avalduse jätkuv rakendamine³⁷, partnerlusraamistik³⁸ ja Vahemere keskosa rändetee suhtes võetud ühismeetmed.

Kõnealuste suundumuste konsolideerimiseks käivitas komisjon Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformi koos Dublini süsteemi solidaarsuse ja vastutuse komponentidega³⁹ ning ettepanekuga luua alaline ELi ümberasustamise võrgustik⁴⁰, mille üle käivad praegu läbirääkimised. Kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskava⁴¹ ja uuendatud tegevuskava tõhusama tagasisaatmispoliitika kohta Euroopa Liidus⁴² käivitati vastavalt 2016. ja 2017. aastal. Komisjon tegi ettepaneku (mida praegu arutatakse) ka seadusliku rände kohta,

³⁴ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

³⁵ COM(2015) 240 final, 13. mai 2015.

³⁶ COM(2017) 558 final, 27. september 2017, ja COM(2018) 250 final, 14. märts 2018.

³⁷ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

³⁸ COM(2016) 385 final, 7. juuni 2016.

³⁹ COM(2016) 270 final, 4. mai 2016.

⁴⁰ COM(2016) 468 final, 13. juuli 2016.

⁴¹ COM(2016) 377 final, 7. juuni 2016.

⁴² COM(2017) 200 final, 2. märts 2017.

et vaadata läbi sinise kaardi direktiiv⁴³, ning hindab seadusliku rände raamistikku, et tuvastada puudusi ning võimalikke viise, kuidas raamistikku lihtsustada ja tõhustada.

Fondi kaudu toetatakse varjupaiga, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonna püsivaid vajadusi ning fondi kohaldamisala kohandatakse, et toetada tulevase asjakohaseid õigusloomealaseid arengusuundumusi ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja tulevase Euroopa Liidu Varjupaigaameti volitusi. Nende eesmärkide saavutamiseks on ülimalt tähtis teha koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Lisaks tulevase välisinstrumendi toetatavatele meetmetele on ka fond võimeline toetama välismõõtmega meetmeid.

Ilma et see piiraks mis tahes tulevaste poliitiliste arengusuundumuste arvessevõtmist, lisatakse eraldi finantsselgitus igale tulevasele kõnealuse valdkonna ettepanekule, mille alusel võib rahalisi vahendeid eraldada kas käesoleva fondi rahastamispaketist või mõne muu mitmeaastase finantsraamistiku paketi rahastamisvahendi täiendavatest vahenditest.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Varjupaiga ja rände valdkonna probleemid on olemuslikult omavahel seotud, piiriülene nähtus ning liikmesriigid üksi ei suuda nende probleemidega vajalikul määral tegeleda. ELi toimimise lepingu artiklis 80 on sätestatud, et ühine poliitika varjupaiga, rände ja välispiiride valdkonnas põhineb solidaarsuse ja liikmesriikide vahelise vastutuse õiglase jagamise põhimõttel ELi rahastamine on vahend, mis võimaldab rahuldada sellest põhimõttest tulenevaid rahalisi vajadusi. ELi välispiiride integreeritud haldamine ja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljakujundamine on kõige tõhusamad viisid vastutust ja selle finantsmõju liikmesriikide vahel õiglaselt jagada. Kolmandate riikide kodanike integreerimise rahastamine ELi tasandil on hädavajalik, et parandada saabujatele pakutava toe kvaliteeti juba varajases etapis peale saabumist. See on oluline tegur, millega tagada pikas perspektiivis nende täielik kaasamine Euroopa kogukondadesse, kui nad on saanud püsiva kaitse. ELi õigus siseasjade valdkonnas tegutseda tuleneb peamiselt Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise („Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala“) sätetest: varjupaiga, täiendava kaitse ja ajutise kaitsega seotud ühine poliitika, sealhulgas partnerlus ja koostöö kolmandate riikidega (ELi toimimise lepingu artikkel 78) ning ühine sisserände- ja tagasisaatmispoliitika, sealhulgas kolmandate riikidega tagasivõtulepingute sõlmimine (eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 79 lõiked 2 ja 4).

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahehindamine näitas, et ELi rahastamise kaudu, mis on poliitiliste meetmete osa, panustati poliitiliste eesmärkide saavutamisse ning loodi lisaväärtus. Vaatamata ELi fondide suhteliselt väikestele mahtudele võrreldes kriisi tõttu tekkinud probleemide ulatusega, on nad andnud lisaväärtust, toetades piiriülese mõõtmega meetmeid, võimendades siseriiklikku suutlikkust ning optimeerides rände haldamisega seotud menetlusi, samuti edendades solidaarsust ja vastutuse jagamist liikmesriikide vahel, eriti erakorralise abi ja ümberpaigutamismehhanismi kaudu. Fondi oodatav tekkiv liidu lisaväärtus

⁴³ COM(2016) 378 final, 7. juuni 2016.

hõlmab samaväärseid sekkumisvaldkondi, kuna võimaldab toetada tulevase *acquis'* rakendamist, ning varjupaiga, seadusliku rände ning integreerimise ja tagasisaatmise valdkonna arengusuundumusi.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (programmitöö periood 2014–2020) vahehindamine, samuti fondide (programmitöö periood 2007–2013) järelhindamised (meetmed raamprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“ raames) töid esile järgmised asjaolud:

Asjakohasus, kohaldamisala ja maht

Toimiva Varjupaiga-, Rände- ja Integreerimisfondi lai kohaldamisala on taganud võimaluse toetada vajalikke ELi tasandi rändevaldkonna meetmeid. Rändekriisi tõttu on tulnud eelarvet oluliselt suurendada. Erakorralise abi andmise võimalus eelarve otsese täitmise raames on aidanud kaasa fondi asjakohasuse tagamisele, suurendades selle paindlikkust, ent seda abi on kasutatud laiaulatuslikumalt, kui algselt kavandatud, et adekvaatselt reageerida enneolematult laiaulatuslikele rändeprobleemidele. Lisaks sellele ei peegelda eraldised, mis määrati statistiliste andmete alusel kindlaks programmitöö perioodi alguses, liikmesriikide vajaduste muutusi rakendusperioodi jooksul. Mis puudutab täiendavate rahastamisvahendite võimaldamist programmitöö perioodi jooksul, ei võimalda programmitöö perioodi alguses kinnitatud jaotamispõhimõtted paindlikkust ning see võib mõjutada fondi tõhusust ja tulemuslikkust.

Tulemuslikkus

Toimivat Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi peetakse tulemuslikuks seatud eesmärkide täitmisel. Rändekriis on mõjutanud fondi tulemuslikkust, sest probleemid, mida fondi tuleb toel lahendada, on suurenenud. Üldiselt on esile tõstetud erakorralise abi kasutamise võimalust, mis on otsustav, et tagada fondi valmidus reageerida muutuvatele asjaoludele. Hindamised näitavad, et kombineeritud eelarve täitmise viisid rände-, piirihalduse ja julgeolekuvaldkonnas võimaldavad fondi eesmärke tõhusalt saavutada. Säilitada tuleks eelarve täitmise mehhanismide terviklik struktuur.

Teisest küljest viitavad hindamised nende vähestele paindlikkusele, mida püütakse tasakaalustada prognoositavusega, sest vastutavad ametiasutused ja toetusesaajad vajavad finantsilist ja õiguslikku kindlust, et kavandada fondi rakendamist kogu programmitöö perioodi jooksul. Toimiv Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ei sisalda rahastamispaketti, mida jaotada riiklikele programmidele vahehindamise raames, ning see vähendab võimalust anda neile programmidele täiendavat toetust. Teine piirang puudutab asjaolu, et vahehindamine võidakse teha üksnes ettemääratud ajal rakendusperioodi jooksul. Rände- ja julgeolekukriis on näidanud, et paindlikkust on vaja programmitöö perioodi algusest peale, sest tarvis on reageerida kohapealsetele muudatustele.

Vahehindamistes tuuakse välja ka vajadus selge sekkumisloogika ja selle järele, et paremini suunatud riiklikud programmid aitaksid suurendada tõhusust, võimaldades muuta mõned eesmärgid prioriteetseks, ning osutatakse täielike järelevalve- ja hindamissüsteemide tähtsusele nii eelarve otsese kui ka kaudse täitmise korral. Varajases etapis toimuv kavandamine tagab algusest peale edusammude ja tulemuslikkuse ühtse ja järjepideva järelevalve.

Tõhusus (sealhulgas lihtsustamine ja halduskoormuse vähendamine)

Sidusrühmad on täheldanud edasiminekut menetluste lihtsustamisel. Kasulikuks peetakse uuenduslikke meetmeid (lihtsustatud kuluvõimalused, mitmeaastane programmitöö). Ühtsete

eeskirjade kehtestamine Varjupaiga- Rände- ja Integratsioonifondi ja Sisejulgeolekufondi jaoks on toetanud kolme rahastamisvahendi juhtimise ühendamist, millega on kaasnenud tihe koostöö ning mõnel juhul ka ühtlustamine kahe fondi juhtimise eest vastutavate üksuste vahel.

Siiski peavad nii haldurid kui ka toetusesaajad endiselt halduskoormust liiga suureks ja see kahjustab fondide tõhusust. Kuigi näiteks riiklike toetuskõlblikkuse eeskirjade rakendamisega on võimalik halduskoormust vähendada, rakendatakse sageli liiga rangeid eeskirju. Lihtsustatud kuluvõimalusi ei ole täies ulatuses rakendatud. Erakorralise abi andmisel eelarve otsese täitmise raames on nii liikmesriikidel kui ka komisjonil suhteliselt suur halduskoormus. See hõlmab üksikasjaliku toetuslepingu koostamist lühikese aja jooksul ja toetusesaaja jaoks komisjoniga suheldes veelgi üksikasjalikumaid aruandlusnõudeid (mis on võrreldavad eelarve jagatud täitmise nõuetega). Vajalik on anda piisaval tasemel tehnilist abi, et aidata kaasa fondi edukale haldamisele ning jätkata jõupingutusi, et lihtsustada potentsiaalsete toetusesaajate jaoks juurdepääsu rahastamisele, edastades teavet meetmete ja rahastamisvõimaluste kohta. Lisaks puudub toimiva Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi puhul mehhanism, mille eesmärk on parandada tulemusi, näiteks stiimulite süsteem, mis aitaks veelgi parandada fondi tõhusust ja tulemuslikkust. Kuna selline vahend puudub, ei ole võimalik premeerida neid liikmesriike, kes on fondi rakendamisel tulemuslikud. Sellise vahendi kaudu võidakse fondi eesmärkide saavutamist tõhustada.

Sidusus

Järelhindamistes rõhutatakse, et mõned liikmesriigid on teatanud, et Sisejulgeolekufondiga saaks parandada vastastikust täiendavust integratsioonimeetmete osas ning välisrahastamisvahenditega taasintegreerimise osas. Toimivate fondide rakendamine näitab, et kavandamise, planeerimise ja programmitöö etapis tehtud sammud on soodustanud nende fondide sidusust ja vastastikust täiendavust muude ELi rahastamisvahenditega. Fondide liike (riiklikud programmid, mille eesmärgiks on pikaajaline suutlikkus, samuti erakorraline abi, mille eesmärgiks on leevendada vahetut survet, ning liidu meetmed, mis on kavandatud selleks, et toetada riikidevahelist koostööd) peeti positiivseks. Sidususe ja koostoimega seotud väljakutsed jäävad siiski püsima kolmes peamises valdkonnas: Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu varjupaiga- ja integratsioonieesmärkide täitmise toetamine piirihalduse ning tagasisaatmise ja taasintegreerimise meetmete toetamise kaudu; kolmandate riikide kaitsesüsteemide arendamine; ning lõpuks julgeoleku valdkonnas sekkuvate ELi fondide vahelise sidususe tagamine.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Liidu varjupaiga- ja rändevaldkonna eesmärkide täitmist toetatakse täielikult koordineeritud rahastamisvahendite kaudu, hõlmates nii nende sise- kui ka välisaspekte. Tähtis on vältida kattuvust rahastamisega, mida pakutakse ELi teiste vahendite kaudu, kehtestades eraldusjooned ja tõhusad koordineerimismehhanismid. Tulevane Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond toimib varjupaiga- ja rändevaldkonna sihtotstarbelise vahendina, lisaks muudele asjaomastele rahastamisvahenditele, mis, lähtudes oma perspektiividest ja toetusvaldkondadest, toetavad varjupaiga- ja rändepoliitika eesmärkide saavutamist. Kõnealune fond tagab vastastikuse täiendavuse teiste siseküsimuste valdkonna rahastamisvahenditega, sealhulgas integreeritud piirihalduse fondi osaks oleva piirihalduse ja viisade rahastamisvahendiga, millest toetatakse rände haldamist liidu välispiiride haldamise kontekstis.

Tulevane Euroopa Regionaalarengu Fond ja tulevane Euroopa Sotsiaalfond+ toetavad rände valdkonna meetmeid oma kohaldamisalast tuleneva sekkumispädevuse piires ning integreerivad need pikemas perspektiivis oma poliitikaeesmärkidesse.

Kolmandate riikide kodanike integratsiooni toetamine on pikaajaline protsess. Kõnealuse valdkonna investeringute vajadus jätkub samal tasemel või suureneb 2021.–2027. aasta programmitöö perioodil veelgi. Kõige rohkem integratsioonialast toetust vajavad isikud on varjupaigataotlejad, kes tõenäoliselt vajavad rahvusvahelist kaitset, aga ka rahvusvahelise kaitse saajad ja rändajad, kes saavad ELi perekonna taasühinemise menetluste raames. Erinevatel isikute rühmadel on erinevad konkreetsed vajadused. Nende sihtrühmade sihtotstarbeline rahastamine on endiselt vajalik, eriti integratsiooniprotsessi varajastes etappides.

Seetõttu rahastatakse fondist sihtotstarbeliselt meetmeid, mis on suunatud konkreetselt kolmandate riikide kodanikele, eriti integratsiooni varajases etapis, kui toimub kolmandate riikide kodanike sotsiaalne ja majanduslik lõimimine, sealhulgas toe pakkumine lastele hariduse võimaldamiseks, samuti rahastatakse horisontaalmeetmeid, mille kaudu toetatakse liikmesriikide integratsioonipoliitikat ja -strateegiaid. Kui tegemist on reformitud Dublini süsteemiga hõlmatud varjupaigataotlejatega, siis rahastatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist esmase vastuvõtuga seotud meetmeid ning esmast abi ja väljaõpet ning antakse tuge neile, kes tuleb tagasi saata. Pikaajaliste meetmetega seotud erinevatesse teemavaldkondadesse sekkumist, näiteks tööturule lõimimist ja sotsiaalset lõimimist kolmandate riikide kodanike integratsiooni raames, toetatakse tulevase Euroopa Regionaalarengu Fondi, tulevase Euroopa Sotsiaalfond+ ja muude asjakohaste ELi fondide kaudu.

Mis puutub **välismõõtmesse**, on fondist võimalik toetada ELi sisepoliitika välismõju. Sellega täiendatakse tulevast välisrahastamisvahendit, mis toetab rände haldamist oma geograafiliste ja temaatiliste komponentide abil. Fondist toetatakse jätkuvalt ümberasustamist, kolmandate riikide rändevoogude juhtimise ja rändajate kaitse tagamise suutlikkuse suurendamist, samuti liikmesriikide rakendatavaid lahkumiseelseid meetmeid, mille eesmärk on lihtsustada kolmandate riikide kodanike ELi integreerimist. Tagasisaatmise valdkonnas toetatakse ka edaspidi kolmandate riikidega sõlmitud tagasivõtulepingute rakendamist ning tagasipöördujate taasintegreerimist, samuti ebaseaduslikku rännet ennetavaid meetmeid (st teavituskampaaniaid, andmete kogumist, samuti voogude ja teekondade jälgimist jne). Uue fondi kaudu tekib seadusliku rände valdkonnas võimalus toetada ELi suunduva seadusliku rände liikuvuskavasid ning tagasisaatmise valdkonnas võimalus pakkuda stiimuleid ja toetust kolmandatele riikidele ja kolmandates riikides, et nad võtaksid vastu ja taasintegreeriks ELi tagasipöördujaid.

Artikli 10 lõikes 2 osutatud vajadus ELi rahastamisvahendite vastastikuse täiendavuse järele hõlmab ka viidet välismõõtmele.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ Piiratud kestusega

☒ hõlmab ajavahemikku 1.1.2021 kuni 31.12.2027

☒ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele alates 2021. aastast

☐ Piiramatu kestusega

rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku YYYY–YYYY, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁴⁴

☒ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

☒ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

☐ rakendusametite kaudu

☒ Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

☒ Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

☒ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

☒ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustada);

☒ Euroopa Investeeringusprogrammale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);

☒ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

☒ avalik-õiguslikele asutustele;

☒ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

☒ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.

Märkused

Kavandatud fondi rakendatakse jagatud või otsese või kaudse eelarve täitmise raames. Kõige suurem osa ressurssidest suunatakse riiklikesse programmidesse eelarve jagatud täitmise raames. Ülejäänud osa ressurssidest suunatakse temaatilisele rahastule ning neid võidakse kasutada konkreetsete meetmete rakendamiseks (liikmesriikide siseriiklikud või riikidevahelised meetmed), liidu meetmete rakendamiseks (eelarve otsene/kaudne täitmine), erakorralise abi andmiseks (eelarve jagatud, otsene või kaudne täitmine), üleviimiseks ja ümberasustamiseks (eelarve jagatud täitmine) ning Euroopa rändevõrgustiku rakendamiseks (eelarve otsene täitmine).

Komisjoni algatusel antavat tehnilist abi rakendatakse eelarve otsese täitmise kaudu.

⁴⁴ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Eelarve otsene/kaudne täitmine

Komisjon jälgib otseselt meetmete rakendamist vastavates toetuslepingutes, vajaduse korral rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud delegeeritud lepingutes ning toetusesaajatega sõlmitud lepingutes kirjeldatud korras.

Eelarve jagatud täitmine

Iga liikmesriik loob oma programmi jaoks haldus- ja kontrollisüsteemid ning tagab järelevalvesüsteemi ja näitajate andmestiku kvaliteedi ja usaldusväärsuse kooskõlas ühissätete määrusega. Hõlbustamaks kiiret rakendamist, on võimalik olemasolev hästitoimiv haldus- ja kontrollisüsteem järgmisel programmitöö perioodil üle võtta.

Sellega seoses peaksid liikmesriigid moodustama järelevalvekomisjoni, kus Euroopa Komisjon peaks olema esindatud nõuandva pädevusega. Järelevalvekomisjon kohtub vähemalt üks kord aastas. Kõnealune komisjon vaatab läbi kõik küsimused, mis puudutavad programmi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme.

Liikmesriigid esitavad iga-aastase tulemusaruande, mis peaks sisaldama teavet selle kohta, milliseid edusamme on programmi rakendamisel ning sihtide ja eesmärkide saavutamisel tehtud. Aruandes tuleks välja tuua probleemid, mis mõjutavad programmi tulemuslikkust ning kirjeldada meetmeid nende kõrvaldamiseks.

Perioodi lõpus esitab iga liikmesriik lõpliku tulemusaruande. Lõplik aruanne peaks keskenduma edusammudele programmi eesmärkide saavutamisel ning peaks andma ülevaate põhiküsimustest, mis mõjutavad programmi tulemuslikkust, samuti meetmetest, mis on võetud, et need probleemid lahendada, ning hinnangut kõnealuste meetmete tõhususe kohta. Lisaks sellele tuleks esitada teavet selle kohta, milline on programmi panus nende väljakutsetega tegelemisse, mis tuvastati liikmesriikidele suunatud asjakohastes ELi soovitusel, samuti teavet tulemuslikkuse raamistikus sätestatud eesmärkide saavutamiseks tehtud edusammude, asjakohaste hindamiste järelduste ning järelmeetmete ja teabevahetusega seotud meetmete tulemuste kohta.

Ühissätete määruse muutmise ettepaneku eelnõu kohaselt peaks liikmesriik igal aastal esitama tagatiste paketi, mis hõlmab raamatupidamise aastaaruandeid, liidu vahendite haldaja kinnitust ja auditeerimisasutuse arvamust raamatupidamissüsteemi, haldus- ja kontrollisüsteemi, samuti raamatupidamise aastaaruannetes deklareeritud kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Komisjon kasutab tagatiste paketti fondist konkreetsel eelarveaastal eraldatava summa kindlaksmääramiseks.

Iga kahe aasta tagant kohtub komisjon iga liikmesriigiga, et vaadata läbi iga programmi raames saavutatud tulemused.

Kuus korda aastas saadavad liikmesriigid iga programmi kohta andmeid konkreetsete eesmärkide kaupa. Need andmed osutavad tegevuse kuludele ning ühiste väljund- ja tulemusnäitajate väärtustele.

Üldiselt:

Komisjon teeb kooskõlas ühissätete määrusega käesoleva fondi raames rakendatud meetmete vahehindamise ja tagasisivaatelise hindamise. Vahehindamine peaks eelkõige põhinema selliste

programmide vahehindamisel, mille liikmesriigid on komisjonile esitanud 31. detsembriks 2024.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.

Nii rände ja siseasjade peadirektoraadi 2007.–2013. aastateks eraldatud vahendite järelhindamise kui ka rände ja siseasjade peadirektoraadi praeguste vahendite vahehindamise tulemused näitavad, et rände- ja siseküsimustega seotud eelarve täitmise viiside kombinatsioon on võimaldanud tõhusalt saavutada vahendite eesmärgi. Säilitatakse eelarve täitmise viiside terviklik struktuur, mis hõlmab eelarve jagatud, otsest ja kaudset täitmist.

Eelarve jagatud täitmise kaudu rakendavad liikmesriigid programme, mis aitavad kaasa liidu poliitilistele eesmärkidele, mida on kohandatud vastavalt liikmesriikide kontekstile. Eelarve jagatud täitmisega tagatakse rahaline toetus kõikidele osalevatele riikidele. Lisaks sellele võimaldab eelarve jagatud täitmine rahastamist prognoosida ning nendel liikmesriikidel, kes on kõige paremini kursis nende ees seisvate katsumustega, kavandada vastavalt oma pikaajalisi toetusi. Selliste erimeetmete täiendavat rahastamist, mis eeldavad liikmesriikide vahelist koostööd või mille raames on liidu uute arengusuundade korral vaja tagada ühele või mitmele liikmesriigile täiendavad rahalised vahendid, ning ümberasustamise ja üleviimise täiendavat rahastamist saab rakendada eelarve jagatud täitmise kaudu. Uues vormis saab fond lisaks eelarve otsesele ja kaudsele täitmisele anda erakorralist abi ka eelarve jagatud täitmise kaudu.

Eelarve otsese täitmise kaudu toetab komisjon muid meetmeid, mis aitavad kaasa liidu ühiste poliitiliste eesmärkide saavutamisele. Meetmed võimaldavad anda konkreetset abi vastavalt üksikute liikmesriikide kiireloomulistele ja konkreetsetele vajadustele („erakorraline abi“), aitavad toetada riikidevahelisi võrgustikke ja tegevust ning katsetada uudset tegevust, mida saaks riiklike programmide raames laiendada, ning hõlmavad uuringuid, mis on tervikuna liidu huvides („liidu meetmed“).

Eelarve kaudse täitmise kaudu jätab fond endale võimaluse delegeerida eelarve täitmise ülesandeid muu hulgas rahvusvahelistele organisatsioonidele ja siseasjade eest vastutavatele asutustele konkreetsetel eesmärkidel.

Erinevaid eesmärgi ja vajadusi silmas pidades, pakutakse fondi raames välja temaatiline rahastus, et tasakaalustada riiklikele programmidele ettenähtud vahendite mitmeaastase eraldamise prognoositavust, võimaldades paindlikkust rahaliste vahendite perioodilisel väljamaksmisel selliste meetmete jaoks, mis tagavad liidule suure lisaväärtuse. Temaatilist rahastut kasutatakse liikmesriikides ja liikmesriikide hulgas võetavate konkreetsete meetmete, liidu meetmete, erakorralise abi, ümberasustamise ja ümberpaigutamise jaoks. Sellega tagatakse, et vahendeid saab jaotada ja üle kanda eespool nimetatud kahe erineva täitmisviisi raames kahe-aastase programmitöö tsükli alusel.

Eelarve jagatud täitmise maksekokkuleppeid kirjeldatakse ühissätete määruse ettepaneku eelnõus, milles sätestatakse iga-aastased eelmaksed, millele järgneb kuni neli vahemakset programmi ja aasta kohta, võttes aluseks liikmesriikide poolt eelarveaasta jooksul saadetud maksetaotlused. Vastavalt ühissätete määruse ettepaneku eelnõule kaetakse eelmaksed programmide viimasel eelarveaastal.

Kontrollistrateegia põhineb uuel finantsmäärusel ja ühissätete määrusel. Uus finantsmäärus ja ühissätete määruse ettepaneku eelnõu peaksid laiendama selliste lihtsustatud vormis toetuste kasutamist, nagu ühekordsed maksed, kindlamääralsed maksed ja ühikuhinnad. Samuti

juurutatakse maksumuse asemel uusi makseviise, mis põhinevad saavutatud tulemustel. Toetusesaajatel on võimalik saada kindel summa juhul, kui nad tõendavad, et toimunud on teatav tegevus, näiteks koolituskursused või erakorralise abi osutamine. Eeldatavasti vähendab see kontrollikoormust nii toetusesaaja kui ka liikmesriigi tasandil (nt arvete ja kulude laekumise kontrollimine).

Eelarve jagatud täitmise korral tugineb ühissätete määruse ettepaneku eelnõu 2014.–2020. aasta programmitöö perioodiks kehtestatud juhtimis- ja kontrollistrateegiale, ent samas juurutatakse ka mõningaid meetmeid, mille eesmärk on lihtsustada rakendamist ja vähendada kontrollikoormust nii toetusesaajate kui ka liikmesriikide tasandil. Uued arengusuundumused hõlmavad järgmist:

- määramismenetluse kaotamine (see peaks aitama kiirendada programmide rakendamist);
- halduskontroll (administratiivne ja kohapealne), mida korraldusasutus peab tegema riskipõhiselt (võrreldes 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil nõutud täieliku (100 %) halduskontrolliga). Lisaks võivad korraldusasutused teatavatel tingimustel kohaldada kooskõlas siseriiklike menetlustega proportsionaalseid kontrollimeetmeid;
- meetmed sama tegevuse/kulude kohta tehtava mitme auditi vältimiseks.

Programmi haldavad ametiasutused esitavad komisjonile vahemaksete taotlusi, mis põhinevad toetusesaajate tehtud kulutustel. Ühissätete määruse ettepaneku eelnõu lubab korraldusasutustel teha halduskontrolli riskipõhiselt ning sellega nähakse ette ka erikontroll (nt korraldusasutuste kohapealne kontroll ja auditiasutuse tegevuse/kulude auditeerimine) pärast seda, kui asjaomased kulud on komisjonile vahemaksetaotlustes deklareeritud. Toetuskõlbmatute kulude hüvitamise riski leevendamiseks piirdatakse ühissätete määruse eelnõus sellega, et komisjon teeb vahemakseid 90 % ulatuses, võttes arvesse, et seni on tehtud vaid osa riiklikest kontrollidest. Pärast eelarveaasta raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist tasub komisjon järelejäanud summa, kui talle on programmi haldavatelt ametiasutustelt laekunud kinnituspakett. Kõik eeskirjade eiramisega seotud juhtumid, mille komisjon või Euroopa Kontrollikoda on tuvastanud pärast iga-aastase kinnituspaketi edastamist, võivad kaasa tuua netofinantskorrektsiooni.

Teave tuvastatud ohtude ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.

Eelarve jagatud täitmine

Rände ja siseasjade peadirektoraat ei ole tuvastanud kuluprogrammides märkimisväärset vigade esinemise riski. Seda kinnitab ka asjaolu, et kontrollikoda ei ole oma aastaaruannetes tuvastanud märkimisväärseid puudujääke. Lisaks on rände ja siseasjade peadirektoraat oma õigusliku aluse juba läbi vaadanud (määrus (EL) 2015/378 ja delegeeritud määrus (EL) 1042/2014), et ühtlustada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kontrolliraamistikku ja nende kindluse tagamise mudelit ning hoida nende kuluprogrammides vigade esinemise tase madal. Kõnealune ühtlustamisega seotud jõupingutused jätkuvad praeguse ettepanekuga, kus kontrolliraamistik on kooskõlas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide peadirektoraatidega.

Eelarve jagatud täitmise raames on praeguste programmide rakendamise üldriskid seotud fondi alakasutamisega liikmesriikide poolt ja võimalike vigadega, mis tulenevad haldus- ja kontrollisüsteemide puudujääkidest ja nende eeskirjade keerukusest. Ühissätete määruse eelnõus on reguleerimisraamistikku lihtsustatud. Selleks on ühtlustatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate eri fondide eeskirju ning haldus- ja kontrollisüsteeme. See võimaldab ka kehtestada erinevaid riskimäärasid arvesse võtvaid kontrollinõudeid (nt

riskipõhine halduskontroll, riiklikel menetlustel põhinev proportsionaalne kontrollikorraldus, audititöö piirangud ajastuse ja/või konkreetsete toimingute suhtes).

Eelarve otsene/kaudne täitmine

Tuginedes järeldudis kõiges sagedamini avastatud vigade peamiste põhjuste hiljutisele analüüsile, on nõuetele mittevastavuse peamiseks põhjuseks toetusesaajatele antud toetuste puudulik finantsjuhtimine, puuduvad või ebapiisavad tõendavad dokumendid, nõuetele mittevastavad riigihanked ning eelarvesse kandmata kulud.

Seepärast on riskid seotud peamiselt järgmisega:

- valitud projektide kvaliteedi tagamine ja nende järgnev tehniline rakendamine, abisaajatele suunatud ebaselged või mittetäielikud suunised või ebapiisav järelevalve;
- eraldatud rahaliste vahendite ebatõhusa või ebamajandusliku kasutamise oht nii toetuste (tegelike abikõlblike kulude hüvitamise keerukus, millele lisanduvad ametnike piiratud võimalused abikõlblikke kulusid kontrollida) kui ka hangete (mõnikord on nõutavate eriteadmistega teenuseosutajate arv piiratud, mistõttu ei ole võimalik piisavalt hinnapakumisi võrrelda) korral;
- ohud, mis on seotud (eelkõige) väiksemate organisatsioonide suutlikkusega kontrollida tõhusalt kulusid ning tagada tehtud toimingute läbipaistvus;
- komisjoni maine, kui avastatakse pettus või kuritegu; kolmandate isikute sisekontrollisüsteemid tagavad üksnes osalise kindluse, kuna eri töövõtjaid ja toetusesaajaid on väga palju ja kõik nad kasutavad oma kontrollisüsteeme, mis on tihtipeale üsna väikesemahulised.

Eeldatakse, et enamik nendest ohtudest väheneb tänu projektikonkursside paremale ülesehitusele, abisaajatele antavatele juhiste, ettepanekute suunamisele ja lihtsustatud kulude paremale kasutamisele ning kolmanda isiku audititele ja hindamisele tuginemisele, nagu need on hõlmatud uue finantsmäärusega.

2.2.2. Kontrollide kulutõhususe hindamine ja põhjendamine („kontrolli kulude ja seonduvate hallatavate vahendite väärtuse suhe“) ning veariski eeldatava taseme hindamine (makse tegemisel ja lõpetamisel)

Eelarve jagatud täitmine

Kontrollikulud püsivad eeldatavasti samal tasemel või liikmesriigid vähendavad neid. Praeguse programmitöö tsükli (2014–2020) puhul hinnatakse, et liikmesriikide kontrollikulud moodustavad alates 2017. aastast ligikaudu 5 % nende poolt 2017. aastaks taotletud maksete kogusummast.

Eeldatavasti väheneb see protsent tänu programmide rakendamisega seotud tõhususe ja liikmesriikidele suunatud maksete suurendamisele.

Eeldatakse, et liikmesriikide kontrollikulu väheneb veelgi, kui ühissätete määruse eelnõus võetakse kasutusele juhtimise ja kontrollimisega seotud riskipõhine lähenemisviis koos suurenenud ajendiga võtta vastu lihtsustatud kuluvõimalused.

Eelarve otsene/kaudne täitmine

Kontrollikulu moodustab ligikaudu 2,5 % rände ja siseasjade peadirektoraadi tehtud maksetest. Eeldatakse, et see näitaja jääb stabiilseks või väheneb pisut juhul, kui järgmise programmitöö perioodi jooksul kasutatakse rohkem lihtsustatud kuluvõimalusi.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Pettuste ärahoidmine ja tuvastamine on üks sisekontrolli eesmärkidest, nagu on sätestatud finantsmääruses, ning peamine juhtimisküsimus, millega komisjon peab tegelema terve kulutsükli jooksul.

Lisaks on rände ja siseasjade peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia peamine eesmärk pettuse tõkestamine, tuvastamine ja heastamine, tagades muu hulgas peadirektoraadi pettustevastase võitlusega seotud sisekontrollimeetmete täieliku kooskõla komisjoni pettustevastase võitluse strateegiaga ja pettuseriski ohjamise suunamise pettuseriski valdkondade ja sobivate reageerimisviiside kindlakstegemisele.

Seoses eelarve jagatud täitmisega tagavad liikmesriigid komisjonile esitatavates raamatupidamisaruannetes sisalduvate kulude seaduslikkuse ja korrektsuse. Selles kontekstis võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed, et hoida ära, tuvastada ja heastada eeskirjade eiramist, sealhulgas pettust. Nagu ka praeguses (2014–2020) programmitöö tsükli,⁴⁵ on liikmesriigid kohustatud kehtestama eiramise ja pettuse tuvastamise korra ning teavitama komisjoni eeskirjade eiramisest, sealhulgas pettusekahtlusest ja tuvastatud pettusest eelarve jagatud täitmise valdkondades. Pettustevastased meetmed jäävad endiselt liikmesriikide valdkondadevaheliseks põhimõtteks ja kohustuseks.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik ja uued kulude eelarveread

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Rubriik nr 4 „Ränne ja piirihaldus“	Liigendatud/liigendamata ⁴⁶	EFTA riigid ⁴⁷	Kandidaatriigid ⁴⁸	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
4	10.02.01 – Varjupaiga- ja Rändefond	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
4	10.01.01 – Varjupaiga- ja Rändefondi toetuskulud (tehniline abi)	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

⁴⁵ Komisjoni 25. juuli 2014. aasta delegeeritud määruse (EL) nr 1042/2014 I lisa; komisjoni 8. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2015/1973.

⁴⁶ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁴⁷ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴⁸ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase rubriik	finantsraamistiku	4	„Ränne ja piirihaldus“
-----------------------------	--------------------------	---	------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. aastat</i>	KOKKU
Tegevusassigneeringud (punktis 3.1 loetletud eelarveridade kaupa)	Kulukohustused	(1)	917,755	1 438,910	1 457,632	1 611,404	1 630,882	1 650,750	1 665,667	—	10 373,000
	Maksed	(2)	91,058	200,725	432,040	1 106,189	1 557,395	1 557,783	1 539,379	3 888,431	10 373,000
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁹	Kulukohustused = maksed	(3)	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	—	42,000
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+3	923,409	1 444,677	1 463,514	1 617,404	1 637,002	1 656,992	1 672,002	—	10 415,000
	Maksed	=2+3	96,712	206,492	437,922	1 112,189	1 563,515	1 564,025	1 545,714	3 888,431	10 415,000

⁴⁹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud õigusaktile lisatava finantssselgituse lisas, ja laadida see üles DECIDE võrku talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Inimressursid		10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046		87,032
Muud halduskulud		0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202		1,412
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248		88,444

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	933,940	1 456,352	1 476,762	1 630,652	1 650,250	1 670,240	1 685,250	-	10 503,444
	Maksed	107,242	218,167	451,170	1 125,437	1 576,763	1 577,272	1 558,962	3 888,431	10 503,444

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
-------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Inimressursid	10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046	87,032
Muud halduskulud	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	1,412
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 vahesumma	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248	88,444

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud ⁵⁰								
Inimressursid								
Muud halduskulud	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000

KOKKU	16,185	17,442	19,130	19,248	19,368	19,490	19,583	130,444
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse juba meedet haldava peadirektoraadi assigneeringutega ja/või assigneeringute ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

[Suuniste saamiseks seoses programmi rakendamisega seotud ülesannete võimaliku delegeerimisega rakendusametitele, vt ülal esitatud punkt 8/9].

⁵⁰ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.2.1. Hinnanguline personalivajadus

☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline täistööajale taandatud töötajate arv

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
Komisjoni peakorteris ja esindustes	65	73	84	84	84	84	84
Delegatsioonides	3	3	3	3	3	3	3
Teadustegevus							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁵¹							
Rubriik 7							
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris	8	8	8	8	8	8
	- delegatsioonides						
Rahastatakse programmi vahenditest	- peakorteris	1.					
	- delegatsioonides	2.					
Teadustegevus							
Muu (täpsustage)							
KOKKU		76	84	95	95	95	95

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Aastaks 2027 esindab 95 täistööajale taandatud töötajat (FTE) fondi rakendamiseks ja juhtimiseks vajalikku üldist personali. See hõlmab juba rände ja siseasjade peadirektoraadis Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi nimel töötavast personalist (lähteandmed: 66 FTE = 6 CA, 22 AST, 36 AD, sealhulgas 1 AD delegatsioonis, 1 SNE, 1 INT) seisuga 2018. aasta aprill ning täiendav personal (+6 AST, +23 AD, millest 2 delegatsioonide jaoks). Vt täiendava personali ülesannete kirjeldust allpool: Kavandamine, programmitöö, suhtlemine ametiasutustega (+1 AST, +1 AD): – osalemine eelarvemenetluses; – vahendite ja ametiasutuste vahelise seose loomine (nt toetused/delegeerimislepingud asutustele) Auditid, OLAF, ECA (+5 AD): – kontrollimine vastavalt eespool kirjeldatule (eelkontroll, hankekomitee, järeldaudit, siseaudit, raamatupidamise aastaaruande kontroll ja heakskiit); – IASi ja kontrollikoja hallatavate auditite järelkontrollimine. Eelarve otsene täitmine (+2 AST, +3 AD): – iga-aastaste tööprogrammide/rahastamisotsuste ettevalmistamine, iga-aastaste prioriteetide kehtestamine; – suhtlemine sidusrühmadega (võimalikud/tegelikud abisaajad, liikmesriigid jne); – projektikonkursside ja pakkumismenetluste ning neile järgnevate valikumenetluste juhtimine;
--------------------------------	--

⁵¹ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

	– projektide operatiivjuhtimine. Eelarve jagatud täitmine (sealhulgas TF) (+1 AST, + 6 AD): – poliitikadialoogi pidamine liikmesriikidega; – riiklike programmide haldamine; – suuniste kavandamine liikmesriikidele; – toetuste ja riiklike programmide haldamise IT-vahendite arendamine ja juhtimine. Koostoime teiste fondidega (+2 AD): – koordineerimine välismõõtme fondidega; – koordineerimine ühissätete määruse kontekstis; – koostoime ja vastastikune täiendavus muude fondidega. Finantsjuhtimine (+2 AST): – finantsalgatus ja finantskontroll; – raamatupidamisarvestus; – järelevalve ja aruandlus seoses eesmärkide saavutamise, sealhulgas tegevuse aastaaruandes ja edasivolitatud eelarvevahendite kasutaja aruandes. Muude rahastamisküsimustega tegelevate direktoraatide personal (+ 4 AD): – Fondide rakendamisega seotud poliitikaametnikud (nt eelarve otsene täitmisega seotud abisaajatelt laekunud tehniliste aruannete hindamine, eelarve jagatud täitmisega seotud iga-aastaste rakendamisaruanne läbivaatamine).
Koosseisuvälised töötajad	Ülesanded sarnanevad ametnike ja ajutiste teenistujate ülesannetega, v.a ülesanded, mida ei saa täita koosseisuvälised töötajad.
Delegatsioonide töötajad	+ 2 AD: Selleks et rakendada siseasjade valdkonna poliitikat ja eelkõige arendada selle välist mõõdet, on ELi delegatsioonides vaja piisavalt siseasjade eksperte. Nendeks võivad olla Euroopa Komisjoni ja/või Euroopa välisteenistuse töötajad.

3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☒ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Täpsustage kaasrahastav asutus	liikmesriik	liikmesriik	liikmesriik	liikmesriik	liikmesriik	liikmesriik	liikmesriik	
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	kindlaks määrata	kindlaks määrata	kindlaks määrata	kindlaks määrata	kindlaks määrata	kindlaks määrata	kindlaks määrata	

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

- ☐ omavahenditele
☐ muudele tuludele
☐ palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikkel							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[...]

⁵²

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, s.t brutosumma pärast asjaomaste sissenõudmiskulude mahaarvamist.